

Wiadomości z kraju

AMBASSADOR
HOME CARE
YOUR HOME HEALTH GUARDIANS

С НАМИ НАДЁЖНЕЕ!

**ПЕРЕХОДИТЕ В AMBASSADOR HOME CARE
где ваш труд по-настоящему оценят!!!**

**Помогаем оформить WAIVER
АБСОЛЮТНО БЕСПЛАТНО**

215.486.1080

www.ambassadorhomeagency.com

215-969-4985 215-728-6040

Nasze Usługi i Serwisy:

- Paczki morskie i lotnicze do Ukrainy i innych krajów. 11-ta paczka bezpłatna
- bezpłatny odbiór z domu
- Transfery pieniężne do Europy Środkowej i Wschodniej od \$4.50
- Przesyłka samochodów osobowych i transportowych
- Karty telefoniczne, elektroniczne słowniki i upominki
- Lotnicze przesyłki do 7-miu dni
- Duży wybór CD

NAPRAWA KOMPUTEROW: Desktop, Laptop and Serwer

**Projektowanie, Montowanie i Konfiguracja
Office and home network**

- ☎ **Bezpłatna diagnostyka**
- ☎ **Parental control service**
- ☎ **Wykonywanie komputera na zamówienie**
- ☎ **Usuwanie wirusów**
- ☎ **Odtwarzanie informacji**

267-971-5807

YOU LIST REALTY

- ▼ Уникальная возможность покупки distressed real estate.
- ▼ \$30%-40% ниже рыночной цены.
- ▼ Объекты недвижимости эксклюзивны и их нет на открытом рынке.

(215)447-8725
 Email: sales@easyhomesfinder.com
 Web: www.easyhomesfinder.com

Если у вас есть юридические проблемы
АДВОКАТ ДЖЕЙМС ДОНОВАН
 поможет вам разобраться в вашей правовой ситуации и будет представлять вас по целому ряду вопросов:

СЕМЕЙНОЕ ПРАВО:

- Divorce
- Custody
- Child Support
- Dependency Actions

ИММИГРАЦИОННОЕ ПРАВО:

- Immigration
- Work Visas
- Obtaining U.S. Citizenship
- Understanding Immigration Laws & Procedures
- Immigration and Customs Enforcement
- Immigration Court
- Board of Immigration Appeals
- Asylum

УГОЛОВНОЕ ПРАВО:

- Criminal Defense
- DUI/DWI
- Juvenile Crimes
- Domestic Violence
- Assault
- Theft & Robbery

А ТАКЖЕ:

- Personal Injury
- Social Security Disability Claims
- Legal Assistance with Debt Restructuring

N.E Philadelphia Office
 7116 Rising Sun Avenue
 Phila. PA 19111
(215) 745-0233
(215) 745-0330

Willow Grove Office
 317 Davisville Road
 Willow Grove, PA 19090
(215) 494-7376
(215) 494-7442

Transition Consulting

CALL TODAY!
(610) 427-8514 EXT. 101
(610) 910-9581

FINANCING AND LENDING
WE CAN SOLVE YOUR FUNDING PROBLEMS

IF YOU NEED FUNDING FOR ANY TYPE OF REAL ESTATE INVESTMENT, WE CAN MAKE THAT HAPPEN

WE ASSIST IN CARES ACT SBA 7(A) RELIEF LOAN APPLICATIONS
 LONG- OR SHORT-TERM FINANCING. PURCHASE, REFINANCE, REHAB,
 BRIDGE, CONSTRUCTION, MULTI FAMILY, APARTMENT COMMERCIAL LOAN,
 LOANS FOR RENTAL PROPERTIES, AND DEVELOPMENT.

• RESIDENTIAL & COMMERCIAL • DEBT OR EQUITY

64 E UWCHLAN AVE #480 EXTON, PA 19341

OGŁOSZENIA

WORLD OF FOOD | NY•NJ•PA

**PILNIE POSZUKIWANI PRACOWNICY
NA STANOWISKA:**

- Sprzedawcy
- Kasjera
- Pracownika do pracy w kuchni
- Pracownika do wykonywania innych czynności w sklepie

Zostan członkiem naszego zespołu

TEL: 718-412-3400 EXT.1529

EMAIL: HR@NetCostMarket.com

Mozna również wypełnić ankietę w naszym sklepie.

Wymagane pozwolenie na pracę w USA

OPUBLIKUJ REKLAMĘ W SEKCJI "OGŁOSZENIE":
✓ **ZADZWOŃ:** 267-971-5765

Podaj tekst reklamy i użyj karty debetowej / kredytowej.

✓ **Wytnij FORMULARZ KLASYFIKACJI**

Załącz do niego czek lub Pieniądze w gazetach firmowych i rynkowych i przekaż do redakcji:

PO Box 579, Warrington, PA 18976

KUPON REKLAMA OGŁOSZENIE FORM Wypełnij kupon i wyślij na nasz adres: **PO Box 579, Warrington, PA 18976**, prześlij faksem: 267-684-6338 Opublikuj ogłoszenie w sekcji "Classified"

Twój tekst: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Imię, nazwisko na karcie _____ Adres: _____

_____

Miasto _____ Stan _____ Kod _____

Tel. # _____

PATRIOTCDL

 www.patriotcdl.com
 7800 Bristol Pike, Levittown, PA

Pierwsza certyfikowana ukraińska szkoła przygotowująca zdobycie CDL (Zawodowe Prawo Jazdy) w Pensylwanii.

- Instruktorzy mówiący w języku ukraińskim
- Testy ELDT w języku ukraińskim
- Pomoc w zatrudnianiu

(267) 499-9999 (267) 632-3653
FAVORITE HOME CARE

 POSZUKUJE DO PRACY HOME HEALTH AIDS.
 DOWOLNY ROZKŁAD GODZIN PRACY

 WYMAGANA PODSTAWOWA ZNAJOMOSC JEZYKA ANGIELSKIEGO I ROSYJSKIEGO
 WYSOKIE WYNAGRODZENIE
 PO DODATKOWE INFORMACJE PROSZE DZWONIC: **267-839-0011**

 FIRM TRANSPORTOWA POSZUKUJE KIEROWCOW Z CDL KLASA A.
 PRACA NA STEPDECK I FLATBED
 ZAROBKI PRZEWYSZAJĄ ŚREDNIE PLACE REGIONALNE I DALEKIE TRASY.
 WYMAGANY MINIMUM 2 LETNI STAZ PRACY.
Telefony kontaktowe:
(516) 410-7261, (609) 892-5004

 CLERK BUSINESS ADMINISTRATOR
PILNIE POSZUKIWANY NA STALY ETAT.
 Wymagana znajomość języka angielskiego oraz komputera.
 Firma znajduje się w Warminster PA
 Dobre warunki pracy i płacy. Świeta i dni wolne opłacane.

TEL: 215-962-1539

 JUNKYARD W SOUTH JERSEY
 POSZUKUJE PRACOWNIKOW Z DOSWIADCZENIEM DO ROZBIORKI SAMOCHODOW.
 Mile widziane posiadanie własnych narzędzi.
 Wynagrodzenie \$1000 plus na tydzień.
 Wynagrodzenie pomocnika \$750 plus na tydzień.
 Pomoc przy zakwaterowaniu.
TEL: 646-673-5889

 ZAKŁAD FRYZJERSKI W HAVERTON PA
 natychmiast zatrudni fryzjera na cały etat lub pół etatu
 Proszę dzwonić: **610-789-2319**

 DIJAS FOODS DISTRIBUTION INC
 Poszukuje pracowników przy produkcji i pakowaniu towarów.
 Praca na pełny etat. Wymagana minimalna znajomość języka angielskiego i uregulowany status prawny.
 Dobre warunki pracy i płacy. Możliwość awansu.
 KONTAKT TELEFONICZNY: **267-342-0659**

 PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINU NA PERMIT/LICENCJE CDL (KOMERCYJNE PRAWO JAZDY) W CIĄGU 3-6 DNI W JEZYKU ROSYJSKIM. USTALANIE TERMINU EGZAMINU. PŁATNE SZKOLENIE.
 PO ZDANIU EGZAMINU ZAPEWNIENIE 100% MIEJSCA PRACY CDL. Tel: **267-323-9437, 203-570-4915, 347-224-3893**
ZAKŁAD SAMOCHODOWY

 ZARTUDNI MECHANIKA Z PODSTAWOWA ZNAJOMOSCIA ZAWODU.
 ZAPEWNIENIA NARZEDZIA I WYSOKIE ZAROBKI.

 BODY SHOP POSZUKUJE: MECHANIKA, MALARZA I POMOCNIKA
 WYNAGRODZENIE W ZALEZNOSCI OD KWALIFIKACJI
 PO DODATKOWE INFORMACJE PROSZE DZWONIC: **Vitalij 267-980-6045**

 DOBRZE ROZWIJAJĄCA SIE FIRMA
 Spożywcza z siedzibą w Bensalem PILNIE POTRZEBUJE PRACOWNIKOW
 do sprzątania a także do konserwacji urządzeń.
 Elastyczne godziny pracy. Wymagana minimalna znajomość języka angielskiego i uregulowany status prawny.
 Dobre warunki pracy. Możliwość awansu.
 KONTAKT TELEFONICZNY: **267-342-0659**

 Przyjme do pracy
 doświadczona kosmetyczka.
 Perspektywa awansu
 tel: **215-343-0350 Ex.6**
ATH-MONT GEAR COMPANY
 Poszukujemy pracownika na stanowisko FREZERA

- Stała praca
- opłacamy wakacje i święta
- oferujemy ubezpieczenie medyczne

Telefon: 215-355-5146

Fax: 215-355-3570

 ♦ PRZEPROWADZKI MIESZKAN, BIUR I FIRM
 ♦ PRZEWOZ KLIENTOW NA LOTNISKO (Zniżki dla osób starszych)
 ♦ ODSWIEŻANIE KARPETOW I DYWANOW
 Posiadamy referencje i ubezpieczenie mienia na czas przewozu
 Telefon: **(215) 669-1386**
NIKSEN - TELEKOMUNIKACYJNA FIRMA

 pracująca w 15 stanach USA poszukuje PRACOWNIKOW
 OBSŁUGUJĄCYCH TOWER CLIMBING. DOŚWIADCZENIE PRACY MILE WIDZIANE
 BARDZO DOBRE WARUNKI PRACY I PŁACY
 FIRMA ZATRUDNI TAKŻE PRACOWNICOW NA STANOWISKO: SUBCONTRACTOR, WYGODNE WARUNKI PRACY
TELEFON: 732-642-3300
POSZUKIWANI KIEROWCY DO PRZEWOSU PRODUKTOW NAFTOWYCH

Bonus na start \$5,000

Lokalne zlecenia, codzienne powroty do domu

Średnie wynagrodzenie \$450 na dzień

Wymagane posiadanie CDL, 2-letnie doświadczenie

HAZMAT konieczny

Po dodatkowe informacje proszę dzwonić:

609-502-1789
FIRMA PRODUKUJĄCA ALUMINIOWE OKNA I SYSTEMY FASADOWE

Poszukuje pracowników do montażu okien i drzwi.

 Wymagany uregulowany status prawny.
 Dobre warunki pracy i płacy. Możliwość otrzymania ubezpieczenia medycznego.

LOKALIZACJA - BENSALEM.

KONTAKT TELEFONICZNY: **215-300-3031**
Wykonujemy prace o różnym stopniu złożoności:

Prace wewnętrzne: malowanie, parkiet, laminat, płytki ceramiczne, schody. Remont łazienek i kuchni. Wykańczanie piwnic

Prace na zewnątrz: hardscaping, landscaping, klaby, kwietniki, mulch, ogrodnictwo, deki, prace w cemencie i betonie

Telefon: **215-588-8466**
 KOMPLEKS KAPIELOWY poszukuje pracowników na stanowisko: kucharza, kelnera i osoby do sprzątania.
 Telefon: **215-942-4646**

WIADOMOŚCI

KŁÓTNIA O NIEOBECNOŚĆ POLSKI W USA. "NIE BĘDZIE ŁATWO WSPÓŁPRACOWAĆ"

Nie milkną echa nieobecności polskiej delegacji podczas szczytu w Waszyngtonie, a na jaw wychodzą nowe fakty. "Wiceminister (Marcin) Przydacz dostał z MSZ szczegółową relację z telekonferencji Koalicji Chętnych i wie, że nie było tam żadnego zgłaszania obecności. Mamy transkrypt" - przekazał Radosław Sikorski. Szef polskiej dyplomacji ocenił, że w takich warunkach rządowi "nie będzie łatwo współpracować" z Pałacem Prezydenckim.

O poranku w RMF FM prezydencki minister Marcin Przydacz - odpowiedzialny za Biuro Polityki Międzynarodowej w KPRP - stwierdził, że "to Donald Tusk i Radosław Sikorski nie zgłosili obecności Polski na rozmowach w Waszyngtonie".

Po kilkudziesięciu minutach do wypowiedzi odniósł się minister spraw zagranicznych.

Nieobecność przedstawiciela Polski w Waszyngtonie. Szef MSZ odpowiada

"Wiceminister Przydacz dostał z MSZ szczegółową relację z telekonferencji Koalicji Chętnych i wie, że nie było tam żadnego zgłaszania obecności. Mamy transkrypt" - napisał w sieci Radosław Sikorski.

Minister spraw zagranicznych dodał też: "Nie będzie łatwo współpracować bez szacunku dla faktów i minimum dobrej woli".

Ponadto Sikorski podkreślił, że "nieprawdą jest także jakoby w Koalicji Chętnych brały udział tylko kraje, które chcą wysłać wojska do Ukrainy".

Wcześniej we wtorek podobne stanowisko do Marcina Przydacza wygłosił rzecznik prezydenta Rafał Leśkiewicz. Jak mówił, kluczowe dyskusje na temat tego, jak ma wyglądać spotkanie w Waszyngtonie, odbywały się w ramach spotkań koalicji chętnych w sobotę i w niedzielę, w których uczestniczyli Donald Tusk i Radosław Sikorski.

- Podczas tych spotkań nie zgłoszono chęci uczestnictwa Polski w spotkaniu organizowanym przez Donalda Trumpa - wskazał Leśkiewicz. Dodał też, że "również kierownik ambasady Polski w Waszyngtonie nie podjął żadnych kroków", żeby reprezentant z naszego kraju pojawił się w Białym Domu.

Spotkanie koalicji chętnych. Donald Tusk weźmie udział w naradach

Centrum Informacyjne Rządu przekazało we wtorkowym komunikacie, że na godzinę 12:00 zaplanowano spotkanie online koalicji chętnych. Podczas rozmów Polskę reprezentować będzie Donald Tusk.

Następnie premier połączy się zdalnie na spotkaniu Rady Europejskiej. "Spotkania będą dotyczyć omówienia wyników wczorajszych (poniedziałkowych - red.) rozmów w Waszyngtonie" - przekazało CIR.

W poniedziałek doszło do spotkania Wołodymyra Zełenskigo z Donaldem Trumpem w Białym Domu. Niedługo później do rozmów dołączyło kilku europejskich liderów.

NIESPOKOJNIE NA GRANICY POLSKO- BIAŁORUSKIEJ. SĄ NOWE DANE

Straż Graniczna przekazała najnowsze dane z granicy z Białorusią. W poniedziałek 18 sierpnia odnotowano tam

blisko 200 prób nielegalnego przedostania się do Polski. Trzy osoby wciąż są poszukiwane. Nie obyło się też bez niebezpiecznych incydentów, w trakcie których w stronę patroli poleciały kamienie.

"18 sierpnia na granicy z Białorusią odnotowano blisko 200 prób nielegalnego przedostania się do Polski. Wobec trzech osób prowadzone są czynności w celu ich ujęcia. W kierunku polskich patroli rzucano kamieniami" - podano we wtorkowym komunikacie Straży Granicznej.

Presja na granicy z Białorusią. Nowe dane Straży Granicznej

Presja na granicę polsko-białoruską ze strony nielegalnych migrantów wciąż jest duża, o czym świadczą regularnie publikowane przez pograniczników statystyki.

W długi weekend odnotowano blisko 680 prób nielegalnego przedostania się do Polski. 11 osób zbiegło. Ponownie patrole zaatakowano używając w tym celu kamieni i konarów drzew.

Migranci nieposiadający wymaganych dokumentów i zezwolenia nieustannie próbują również dostać się do naszego kraju ze strony Litwy. Dlatego też w poniedziałek Straż Graniczna skontrolowała na polsko-litewskich przejściach granicznych ponad 8,6 tys. osób i ponad 4,2 tys. środków transportu. Zatrzymano wówczas dwie osoby, jednej odmówiono wjazdu na terytorium RP, a jedną ujęto za pomocnictwo.

Nieco spokojniej było na granicy z Niemcami, gdzie skontrolowano ponad 8,6 tys. osób i ponad 4 tys. środków transportu.

Polska odpowiedź na hybrydowe ataki Mińska i Kremla Na polsko-białoruskiej granicy wybudowana została bariera, mająca być odpowiedzią Polski na kryzys migracyjny, który wybuchł w 2021 r. Od lata tego roku gwałtownie rosła liczba prób nielegalnego przekroczenia granicy Białorusi z Polską, Litwą i Łotwą przez migrantów głównie z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki.

Ustawa o zabezpieczeniu granicy państwowej uchwalona rozpatrywana była w trybie pilnym i po podpisaniu przez prezydenta Andrzeja Dudę weszła w życie w listopadzie 2021 r. Pierwotny koszt przedsięwzięcia wyniósł ponad 1,5 mld zł. Prace budowlane zakończono 30 czerwca 2022 r. Po objęciu władzy przez obecną koalicję rządzącą, zaporą została zmodernizowana.

KAROL NAWROCKI CHCE OGROMNYCH ZMIAN W KONSTYTUCJI. NIEOFICJALNE DONIESIENIA

Prezydent Karol Nawrocki chce powołać na przełomie września i października specjalną radę, która ma pracować nad projektem nowej konstytucji, zakładającej m.in. zmianę ustroju z parlamentarno-gabinetowego na "pół prezydencki". Na czele zespołu ma stanąć doradca prezydenta Dariusz Dudek — informuje RMF FM.

Według nieoficjalnych ustaleń nowa konstytucja ma obejmować modyfikację każdego z rozdziałów obecnej ustawy zasadniczej. Najważniejszym z postulatów ma być zmiana ustroju z obecnego i przekształcenie go w "pół prezydencki" lub taki, który odpowiadałby kanclerskiemu. Głównym celem jest zwiększenie roli prezydenta.

Karol Nawrocki planuje również diametralne zmiany w zakresie wymiaru sprawiedliwości. RMF FM wskazuje, że prezydent chce modyfikacji artykułu, dotyczącego Krajowej

Rady Sądownictwa, jej zakresu działania, trybu pracy i wyborze członków.

Do konstytucji miałyby trafić także zapisy o zakazie aktywności politycznej sędziów, ochronie granic, umocnieniu roli samorządów, a także zabezpieczeniu polskiej waluty. Proponowane zmiany mają zostać ogłoszone w czasie jesiennej konwencji PiS. Wtedy również ma pojawić się informacja, że sprawami konstytucyjnymi zajmą się Przemysław Czarnek i Bartłomiej Wróblewski.

ZMIANY W RESORCIE ZDROWIA. DYMISJA WICEMINISTRA

Ministerstwo Zdrowia poinformowało w poniedziałek o rezygnacji wiceministra Jerzego Szafranowicza. Szersze zmiany w resorcie zapowiadano od czasu rekonstrukcji rządu. Wówczas szefową resortu przestała być Izabela Leszczyna.

"Wiceminister zdrowia Jerzy Szafranowicz złożył wcześniej zaplanowaną rezygnację. Obowiązki będzie pełnił do 26 sierpnia 2025 r." - przekazało w poniedziałek Ministerstwo Zdrowia.

"Minister zdrowia Jolanta Sobierańska-Grenda podziękowała za dotychczasowy wkład podsekretarza stanu w prace nad zmianami w systemie ochrony zdrowia" - dodano. Szafranowicz pełnił funkcję wiceministra zdrowia od 2 lipca 2024 r. Wcześniej był m.in. dyrektorem Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Katowicach czy dyrektorem Zespołu Szpitali Miejskich w Chorzowie.

Zmiany w resorcie zdrowia po rekonstrukcji rządu O zmianach w Ministerstwie Zdrowia mówiło się już od dłuższego czasu. Premier Donald Tusk zapowiadając rekonstrukcję rządu poinformował, że "cały resort zostanie odpolityczniony". W wyniku rekonstrukcji z funkcją pożegnała się minister Izabela Leszczyna. Zastąpiła ją Jolanta Sobierańska-Grenda.

Według "Gazety Wyborczej" stanowiska stracić mają również wszyscy wiceministrowie oprócz Katarzyny Kacperczyk, która odpowiada za współpracę międzyresortową.

Jak podawała "GW" problem pojawił się jednak ze znalezieniem następców obecnych wiceministrów. Kandydatami miały być przede wszystkim osoby z kadry menadżerskiej pracujący w sektorze ochrony zdrowia. Kilku z nich miało jednak odmówić objęcia funkcji w ministerstwie. Powodem mają być zarobki - wiceminister zarabia bowiem kilkakrotnie mniej niż dyrektor szpitala.

Dotychczas z ministerstwem, oprócz Szafranowicza, pożegnały się rzeczniczka prasowa Renata Jeziółkowska oraz wicedyrektorka departamentu oceny inwestycji Małgorzata Cecherz.

WIADOMOSCI POLSKA - SWIAT

LITWINI CHCA PRZEJĄĆ POLSKIEGO GIGANTA. ZŁOŻYLI JUŻ WNIOSEK

Litewska spółka Galinta złożyła w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) wniosek o przejęcie samodzielnej kontroli nad polską firmą Cenos z siedzibą we Wrześni - poinformował UOKiK na swojej stronie internetowej.

Marka Cenos jest znana każdemu, kto robi zakupy spożywcze. To producent i dystrybutor m.in. ryżu, kasz, soli, grochu, fasoli, płatków zbożowych, a także kawy. Cenos dostarcza je do największych sieci handlowych w Polsce; produkuje również dla nich towary sprzedawane pod marką własną.

Marka Cenos na sprzedaż. Jest chętny na zakup

Cenos działa na rynku od ponad 30 lat. Obecnie jest własnością firmy private equity Gemini Grupe z siedzibą w Wilnie, która kupiła polskiego producenta ryżu i kasz od Pamapolu, producenta dań gotowych. Gemini Grupe chce jednak wyjść z inwestycji w polską spółkę.

Galinta specjalizuje się w produkcji i sprzedaży produktów spożywczych, w tym ryżu, kasz, płatków oraz gryki. Jest spółką portfelową należącą do grupy INVLT Baltic Sea Growth Fund - funduszu inwestycyjnego typu private equity inwestującego w spółki z krajów bałtyckich oraz regionu centralnej Europy.

Litewska Galinta chce przejąć polski Cenos

Litewska firma działa od 1997 roku. Eksportuje swoje produkty m.in. do pozostałych krajów bałtyckich, a także USA, Wielkiej Brytanii i Skandynawii.

Galinta dysponuje centrum pakowania w Kownie o wydajności do 3 mln opakowań miesięcznie i przetwórną gryki w Oranie o zdolności produkcyjnej przekraczającej tysiąc ton kaszy gryczanej w skali miesiąca.

WSCHODNIA MARKA OTWIERA SKLEP W WARSZAWIE. POWODEM LICZBA UKRAJNCÓW W POLSCE

Ukraińska marka odzieżowa Ocean otworzyła pierwszy sklep stacjonarny w Polsce, stawiając ważny krok w rozwoju na rynku zagranicznym. Dotychczas dostępna w naszym kraju wyłącznie online firma zdecydowała się na fizyczną obecność w Warszawie, wykorzystując rosnącą obecność ukraińskiej społeczności i potencjał lokalnego rynku.

Ukraińska marka wchodzi do Polski, strategiczna ekspansja na nasz rynek

Ukraińska marka Ocean, znana z działalności online, rozszerza swoją obecność o pierwszy sklep stacjonarny poza granicami Ukrainy. Nowy salon mieści się przy ul. Marszałkowskiej 72 w Warszawie, czyli w dość prestiżowej lokalizacji, która gwarantuje dostęp do szerokiego grona klientów. Informacje na ten temat przekazał portal wiadomoscihandlowe.pl.

Dotąd Ocean prowadził sześć sklepów stacjonarnych w Ukrainie, zlokalizowanych w największych miastach, takich jak Charków, Zaporże, Odessa, Kijów, Lwów i Dnipro. Obecność w głównych ośrodkach miejskich świadczy o strategicznym podejściu marki, nastawionym na rynki o dużym potencjale.

Decyzja o otwarciu sklepu w Polsce wynika przede wszystkim z dużej i stale rosnącej liczby Ukraińców mieszkających w naszym kraju. Założyciele Ocean podkreślają, że to także "okazja do wzmocnienia pozycji po stronie zachodniej granicy" - jak informuje portal wiadomoscihandlowe.pl. Fizyczny sklep to dla marki szansa na zbudowanie bliższych relacji z klientami i rozszerzenie kanałów sprzedaży poza e-commerce.

Perspektywy rozwoju i dalsze plany

Na chwilę obecną Ocean nie ujawnia planów dotyczących otwierania kolejnych sklepów stacjonarnych w Polsce. Portal wiadomoscihandlowe.pl wskazuje jednak, że dalsze decyzje będą zależne od wyników nowo otwartego salonu. Sukces tego pierwszego punktu może otworzyć drogę do szerszej ekspansji i pogłębienia obecności marki na polskim rynku.

Ekspansja Ocean pokazuje, jak ukraińskie firmy odzieżowe wykorzystują rosnące możliwości poza internetem, adaptując się do nowych warunków i dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości handlowej. Warto nadmienić, że nie tylko ukraiński rynek widzi szansę na biznes nad Wisłą. Wiadomości Handlowe informują bowiem, że także "legenda odzieży jeansowej" zdecydowała się na postawienie na polski rynek. Największy sklep marki Lee Cooper w Europie ma powstać właśnie w Warszawie.

POLSKI BIZNES MA PLAN NA UKRAINĘ. EKSPORTERZY TYLKO CZEKAJĄ

Polscy eksporterzy odzyskują pewność siebie. Mimo globalnych turbulencji gospodarczych, coraz częściej inwestują w nowe technologie i patrzą na Wschód. Jak wskazuje Polski Instytut Ekonomiczny, Ukraina, choć wciąż targana wojną, jawi się jako jeden z kluczowych kierunków przyszłej ekspansji. Co napędza ten optymizm?

Polski eksport od lat opiera się na stabilnych filarach, ale dziś coraz wyraźniej widać jego ewolucję. Firmy nie tylko dostosowały się do globalnego spowolnienia, ale zaczynają wytyczać nowe kierunki rozwoju. Kluczową rolę w tej transformacji odgrywa adaptacja do zmiennych warunków rynkowych, inwestycje w innowacje oraz strategiczne spojrzenie na Ukrainę jako przyszły rynek ekspansji. Takie wnioski płyną z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego "Polscy eksporterzy w czasach niepewności".

Globalne spowolnienie? Polskie firmy zbroją się w elastyczność

Jak wskazuje w najnowszej ocenie Polski Instytut Ekonomiczny, skutki światowego spowolnienia gospodarczego są coraz mniej odczuwalne przez polskich eksporterów. W 2024 roku jedynie 66 proc. firm deklarowało negatywny wpływ zawirowań gospodarczych - to znaczący spadek względem 80 proc. w 2023 roku. Według dr Katarzyny Sierocińskiej, starszej analityczki PIE, może to być efekt "odbicia wzrostu PKB w Unii Europejskiej oraz adaptacji do nowych warunków na rynkach zagranicznych".

Eksporterzy coraz rzadziej sięgają po doraźne działania, takie jak dostosowywanie cen. Mniej też wskazują na bariery w ramach jednolitego rynku UE, na przykład potrzebę rozszerzenia certyfikatów zgłaszało 51 proc. firm, co oznacza spadek o 14 punktów procentowych względem 2022 roku.

Ukraina na horyzoncie: strategiczny kierunek przyszłości

Najbardziej intrygującym kierunkiem, na który patrzą polscy eksporterzy, jest Ukraina. Choć wojna wciąż trwa, aż 40 proc. firm w 2024 roku deklaruje chęć rozpoczęcia lub wznowienia działalności eksportowej na tym rynku po jej zakończeniu. Co ciekawe, tylko 6 proc. myśli o bezpośrednich inwestycjach, ale nawet ten wskaźnik, biorąc pod uwagę trudne realia, robi wrażenie.

Zainteresowanie Ukrainą rośnie szczególnie wśród firm o wysokim poziomie zaawansowania technologicznego. Eksport planują przede wszystkim przedsiębiorstwa z branży chemicznej, maszynowej oraz spożywczej. PIE podkreśla, że już od początku rosyjskiej inwazji utrzymuje się wysoki odsetek firm patrzących na Ukrainę jako przyszły rynek zbytu. Tylko 24 proc. eksporterów zadeklarowało jakiejkolwiek straty związane z wojną - najczęściej pośrednie, jak utrata rynków wschodnich czy problemy logistyczne.

Technologiczny skok. AI i robotyzacja napędzają eksport

Eksporterzy coraz częściej wyznaczają kierunki technologicznej transformacji. Jak pokazuje raport PIE, w 2024 roku 11 proc. firm wdrożyło lub zaczęło wdrażać rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji, a kolejne 20 proc. je rozważa. To niemal dwukrotnie więcej niż wśród ogółu przedsiębiorstw w Polsce (5,9 proc.).

Firmy eksportowe wykazują także większe zainteresowanie analizą Big Data, chmurą obliczeniową czy Internetem Rzeczy. Jedna trzecia z nich wdrożyła lub wdraża robotyzację, a 52 proc. korzysta z systemów ERP. Na czele technologicznego wyścigu są eksporterzy z sektora maszyn i urządzeń, ale dynamicznie rosną też inwestycje w branżach chemicznej i spożywczej. Polscy eksporterzy od lat pozostają wierni strategii konkurencji cenowej. W 2024 roku ponad połowa (53 proc.) firm opierała się na niej lub łączyła ją z elementami konkurencji pozacenowej. Tylko 2-3 proc. firm stawia wyłącznie na przewagę jakościową, co utrzymuje się niezmiennie od ponad dekady.

Największymi rynkami pozostają Niemcy (36 proc.), Grupa Wyszehradzka (12 proc.) i Francja (5 proc.), a 78 proc. firm działa w modelu B2B. Wśród eksporterów dominują duże i małe przedsiębiorstwa, a aż 67 proc. eksportuje wyłącznie własne towary. Eksport produktów wysokiej techniki pozostaje domeną największych graczy, którzy nie tylko patrzą na rynki zagraniczne, ale też konsekwentnie inwestują w technologie.

Polski biznes ma plan na Ukrainę. Nadwiślańscy eksporterzy wyraźnie pokazują, że nie tylko przetrwali okres globalnej niepewności, ale również przygotowują się na nowy etap - w tym odbudowę i rozwój rynku ukraińskiego. Choć strategia oparta na cenie wciąż dominuje, coraz silniejszy nacisk na technologie, innowacje i ekspansję wschodnią pokazuje, że polski eksport myśli długofalowo i ma konkretny plan

ANALIZA POLITYCZNA

**CO SPOTKANIE TRUMPA Z PUTINEM
OZNACZA DLA ŻŁOTEGO? ANALITYK
KREŚLI SCENARIUSZE**

W piątek, 15 sierpnia o godz. 11:30 czasu lokalnego (21:30 w Polsce) dojdzie do spotkania Donalda Trumpa z Władimirem Putinem. Pragnieniem prezydenta USA jest zakończenie wojny w Ukrainie. Obiecał, że zrobi to tuż po objęciu urzędu, ale mu się to nie udało. Czy dojdzie do tego teraz? Wszystkie opcje są na stole. Zapytaliśmy głównego analityka Domu Inwestycyjnego Xelion Piotra Kuczyńskiego oraz analityka DM BOŚ Konrada Ryczkę, jak szczyt na Alasce może wpłynąć na złotego.

Donald Trump i Władimir Putin spotkają się w Anchorage na Alasce. W szczycie nie wezmą udziału ani europejscy liderzy, ani Wołodymyr Zełenski. Prezydent USA w rozmowie z Radiem Fox News zapowiedział jednak, że do zawarcia ewentualnego porozumienia ws. Ukrainy będzie konieczne zorganizowanie "trójstronnego spotkania", na które zaproszony zostanie i Zełenski, i Putin.

Spotkanie Władimira Putina i Donalda Trumpa. Dojdzie do zawieszenia broni?

Jak podawało ABC News, dzień przed szczytem, podczas spotkania w waszyngtońskim Kennedy Center, Trump zagroził, że wyciągnie wobec Rosji "poważne konsekwencje", jeśli Władimir Putin nie zgodzi się na zakończenie wojny z Ukrainą. Prezydent nie sprecyzował jednak, jakie konsekwencje ma na myśli, czy będą to cła, czy sankcje.

ABC News informowało, że Trump miał zapewnić europejskich liderów, iż będzie naciskać na Władimira Putina w sprawie zawieszenia broni. Zdaniem Wołodymyra Zełenskiego szansa na to, iż prezydent Rosji się na nie zgodzi, jest nikła.

"Powiedziałem moim kolegom, prezydentowi USA i naszym europejskim przyjaciółom, że Putin zdecydowanie nie chce pokoju. Chce okupacji naszego kraju. I wszyscy to doskonale rozumiemy. Putin nie będzie w stanie nikogo oszukać. Potrzebujemy dalszej presji na rzecz pokoju. Nie tylko amerykańskich, ale i europejskich sankcji" - oświadczył cytowany przez stację prezydent Ukrainy.

Rozmowa Trumpa z Putinem. Co stanie się ze złotym, jeśli ziści się "bajkowy scenariusz"?

Piotr Kuczyński, analityk Domu Inwestycyjnego Xelion, w rozmowie z Interią powiedział, że możliwych jest kilka scenariuszy dotyczących tego, co wydarzy się podczas spotkania Donalda Trumpa z Władimirem Putinem oraz jak wpłynie to na polską walutę.

Pierwszy zakłada, że prezydent USA zawrze z Putinem porozumienie dotyczące zawieszenia broni, a Unia Europejska je zaakceptuje. - Jeżeli ten bajkowy scenariusz weźmiemy pod uwagę, to złoty się umocni i to nie ulega żadnej wątpliwości. Dzisiaj traci, bo umacnia się dolar na rynkach globalnych z powodu danych dotyczących wysokiej inflacji w cenach producenta w Stanach Zjednoczonych, które zostały dzisiaj opublikowane. W przypadku zawarcia porozumienia złoty by się umocnił, gdyby jeszcze do tego dolar słabnął, to by się nawet bardzo umocnił - powiedział analityk.

Fiasko rozmów Putina z Trumpem? Polska waluta sobie poradzi

Drugi scenariusz zakłada fiasko rozmów. - Pan Trump wstaje od stołu i mówi: nie dogadaliśmy się, albo - co gorsza - dogadaliśmy się, ale Europa i Ukraina się nie zgadzają. W takiej sytuacji złoty przez chwilę by tracił, ale nie nadmiernie. Nic wielkiego by się nie działo, bo nasz rynek walutowy już od 3,5 roku jest przyzwyczajony do tej wojny, więc jeśli ona miałaby nadal trwać, no to co za różnica, prawda? - powiedział Kuczyński. - W związku z tym nie oczekiwałbym żadnych gwałtownych ruchów na rynku walutowym - dodaje ekspert

- Między tymi dwoma scenariuszami - czyli bardzo dobrym i bardzo złym - jest wiele odcieni szarości, których nie da się przewidzieć - podkreśla Kuczyński. Analityk DI Xelion zwraca uwagę na to, że nie wiadomo, czego można się spodziewać po prezydencie USA

- Po tym jak premierzy, prezydenci, przewodniczący

biegali koło niego, obiecał im wszystko, ale wcale nie musi dotrzymać tych obietnic - zauważył nasz rozmówca. Przypomniał także, że prezydent USA pragnie dostać Pokojową Nagrodę Nobla, a zakończenie wojny w Ukrainie, mogłoby mu ją zapewnić. - Trump będzie chciał osiągnąć zawieszenie broni. To jego podstawowe założenie na początek kadencji i robi wszystko, by do tego doszło. Ale co znaczy to "wszystko", tego nie wiem - podkreślił ekspert.

"Oczekiwania są zerowe"

Analityk DM BOŚ Konrad Ryczko powiedział natomiast, że "nie wydaje mi się, żeby były jakieś większe oczekiwania wobec tego spotkania". - W momencie, gdy zostało ogłoszone, że do takiego spotkania dojdzie, to wtedy było widać reakcje na giełdzie - trochę spółki ukraińskie podrosły, minimalnie złoty się ruszył. Widać było, że coś zaczęło się dziać, ale wydaje mi się, że wraz ze zbliżaniem się terminu spotkania, to oczekiwania nie są zbyt wygórowane. Szczególnie że retoryka ze strony rosyjskiej jest bardziej optymistyczna niż po stronie zachodniej. Wypowiedzi Władimira Putina, który oświadczył, że cieszy się, iż w spotkaniu będzie uczestniczyć tylko Donald Trump, a nie będzie Wołodymyra Zełenskiego ani przedstawicieli europejskich, bo - jak stwierdził - oni nie są potrzebni, sugerują, że będzie ono miało taki charakter nobilitujący dla strony rosyjskiej - powiedział Ryczko w rozmowie z Interią. - Wydaje mi się, że oczekiwania są raczej zerowe, albo z potencjałem na negatywne zaskoczenie, że nic z tego nie wyniknie - dodał.

**CZĘSTSZE KONTROLE SKARBÓWKI
W PROJEKCIE NAWROCKIEGO. WYŻSZE
MAJĄ BYĆ TEŻ KARY**

Prezydent Karol Nawrocki proponuje nowe ulgi podatkowe dla rodzin z co najmniej dwójką dzieci. Projekt noweli ustawy o podatku dochodowym zawiera jednak także głębsze zmiany. Karol Nawrocki chce m.in. częstszych kontroli skarbowej i wyższych kar podatkowych.

Prezydencka ustawa wprowadzająca zerowy PIT dla rodzin z co najmniej dwójką dzieci, zakłada również szereg innych zmian w Ordynacji podatkowej i ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej (KAS). Eksperci wyliczają, że w propozycjach brakuje m.in. oceny skutków regulacji.

Prezydent Nawrocki proponuje nowe stawki PIT dla rodzin

W poniedziałek na stronie Kancelarii Prezydenta RP pojawił się prezydencki projekt nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw. Karol Nawrocki proponuje m.in. nowe stawki PIT: jeśli roczne dochody wynoszą do 140 000 zł, podatek ma wynosić 12 proc. minus 3600 zł (kwota zmniejszająca podatek),

jeśli roczne dochody przekroczą 140 000 zł, podatek wyniesie 13 200 zł plus 32 proc. powyżej kwoty 140 000 zł.

Dodatkowo dużo większe ulgi podatkowe mają dotyczyć rodzin z co najmniej dwójką dzieci. Przy dochodach poniżej 140 000 zł kwota zmniejszająca podatek ma wynieść 16 800 zł. Przy wyższych dochodach obowiązywać ma stawka 32 proc. od nadwyżki.

Zerowy PIT to 75 zł miesięcznie zysku na osobę

Nowe zasady mają dotyczyć nie tylko rodziców biologicznych, ale także rodziców zastępczych, opiekunów prawnych, a w przypadku uczących się pełnoletnich dzieci - również rodziców, którzy płacą alimenty.

Z szacunków firmy Grant Thornton cytowanych przez PAP wynika, że osoby z minimalnym wynagrodzeniem osiągnęłyby korzyść na poziomie ok. 75 zł na osobę, czyli ok. 150 zł na rodzinę miesięcznie.

Z kolei osoby otrzymujące przeciętne wynagrodzenie zaoszczędziłyby na podatku ok. 500 zł miesięcznie na osobę, czyli ok. 1000 zł w przypadku rodziny, pod warunkiem że oboje rodzice osiągają taki dochód. Według danych GUS, przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w drugim kwartale 2025 roku wyniosło 8919,94 zł.

Nawrocki chce kontroli skarbowki i wyższych kar

Projekt ustawy wprowadzający PIT-0 dla rodzin z dwójką dzieci zakłada również zmiany w ustawie o KAS. Duże firmy płacące CIT, które w ciągu ostatnich trzech lat miały średnio ponad 5 miliardów złotych przychodów rocznie, będą podlegać kontroli celno-skarbowej w zakresie cen transferowych (sprawdzanie rozliczeń między powiązаныmi firmami - przyp. red.) co najmniej raz na trzy lata.

W myśl prezydenckiego projektu, co roku do 30 czerwca, minister finansów razem z szefem KAS będzie musiał opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej raport o tym, ile państwo zarobiło z VAT w poprzednim roku.

Karol Nawrocki proponuje również zmiany w Ordynacji podatkowej. Jedną z propozycji jest podwyższenie kary podatkowej, jaką urząd skarbowy może nałożyć, gdy ktoś unika płacenia podatków.

Projekt bez szacunkowych kosztów i oceny skutków regulacji

Na stronach Kancelarii Prezydenta RP brakuje jednak uzasadnienia do projektu i oceny skutków regulacji. Nie wskazano również nawet szacunkowych kosztów wejścia w życie takich zmian.

Wielu ekspertów zauważa, że na wprowadzeniu zaproponowanego przez prezydenta zerowego PIT dla rodzin z co najmniej dwójką dzieci najbardziej zyskaliby najzamożniejsi.

Jak wyliczał w ubiegłym tygodniu Michał Myck z CenEA w rozmowie z PAP, propozycja zerowego PIT dla rodziców dwójki dzieci do progu 140 tys. zł to dla budżetu koszt rzędu prawie 16 mld zł rocznie. Ponadto podniesienie progu do 140 tys. zł dla wszystkich rozliczających się według skali podniosłoby koszty propozycji o kolejne 3 mld zł rocznie.

**SONDAŻ. KTO POWINIEN MIEĆ WIĘKSZĄ
WŁADZĘ: PREZYDENT CZY PREMIER?**

W najnowszym sondażu politycznym zapytano Polaków o kwestie techniczne sprawowania władzy. Autorzy badania pozyskali od respondentów ich opinie na temat tego, czy w Polsce większą władzę powinien mieć prezydent czy premier. Okazuje się, że przeważa opcja za zmianą struktur władzy.

"Super Express" w środowym wydaniu zwraca uwagę, że kancelaria prezydenta Nawrockiego chce rozpocząć dyskusję o podziale kompetencji między prezydentem oraz rządem. Gazeta przypomina, że Karol Nawrocki zapowiedział w trakcie swojego pierwszego orędzia rozpoczęcie prac nad projektem nowej konstytucji.

Sondaż: Komu większą władzę? Premierowi czy prezydentowi

Instytut Badań Pollster zapytał Polaków, kto powinien mieć większą władzę w Polsce i sprawować główną władzę wykonawczą. 52 proc. ankietowanych uważa, że większą władzę powinien mieć prezydent; zaś 38 proc., że premier - wynika z sondażu na zlecenie "Super Expressu".

Ankietowani w większości uznali, że powinien być to prezydent (52 proc. wskazań). Z kolei 38 proc. jest za tym, aby to premier miał większą władzę. 10 proc. respondentów nie miało w tej sprawie zdania.

Karol Nawrocki na fali popularności po zaprzysiężeniu Ekspert ds. komunikacji strategicznej dr Sergiusz Trzeciak, cytowany przez "SE", wyjaśnia, że "jeżeli jest rząd, który jest mało popularny, a prezydent jest na fali, gdyż niedawno było zaprzysiężenie, to zawsze jest świeży kredyt zaufania dla nowego prezydenta".

"Być może jesteśmy w dobrym momencie aby rozpocząć dyskusję nad zmianami w konstytucji i zdecydować się, czy chcemy systemu kanclerskiego, jak jest w Niemczech, czy systemu prezydenckiego. Może to to także przyczynek do referendum na ten temat. Ale nie powinniśmy wprowadzać zmian systemowych z myślą o konkretnej osobie, tylko mieć jasny cel: sprawny rząd, sprawnie działający parlament i sprawnie działającą władzę wykonawczą" - dodaje Trzeciak.

Badanie zrealizowano od 9 do 11 sierpnia metodą CAWI na próbie 1006 dorosłych Polaków. Maksymalny błąd oszacowania wyniósł około 3 proc.

GOSPODARKA, EKONOMIA

POLSKIE FIRMY PADAJĄ JAK
MUCHY. PRZYBYWA PRZYPADKÓW
NIEWYPŁACALNOŚCI

Niewypłacalność ogłosiło w pierwszej połowie roku ponad 3,7 tys. firm w Polsce. To aż o 17,7 proc. więcej niż rok wcześniej. Płynność finansową utraciło więcej przedsiębiorstw niż w całym 2022 r., kiedy polska gospodarka zmagala się jeszcze ze skutkami pandemii - wynika z raportu firmy Coface. Sytuacja firm jest trudna mimo lepszych wskaźników makroekonomicznych.

Autorzy raportu zauważyli, że sytuacja polskich przedsiębiorstw nadal jest trudna pomimo poprawiających się wskaźników makroekonomicznych, np. wzrostu PKB i obniżonej inflacji.

Problemy polskich firm. Rosnące koszty na pierwszym planie

"Zjawisko rosnącej niewypłacalności i restrukturyzacji to naturalny proces gospodarczy. Właśnie dzięki niemu zasoby trafiają do firm, które są lepiej zarządzane" - zaznaczyli. Podkreślili, że restrukturyzacja pomaga zachować miejsca pracy i jest częściej wybieraną opcją przez przedsiębiorców. W II kwartale br. ponad 3,5 tys. z 3,7 tys. postępowań dotyczyło restrukturyzacji.

Cytowany w raporcie główny ekonomista Coface w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej dr Mateusz Dadej ocenił, że rosnące koszty - w tym wysoki udział płac w wydatkach w połączeniu z trudnościami w przenoszeniu tych kosztów na ceny produktów i usług - skutkują "rekordowo niską rentownością".

"Wysokie stopy procentowe oraz zmienność cen surowców energetycznych, napędzana m.in. konfliktem na Bliskim Wschodzie i wzrostem detalicznych cen paliw o około 8 proc., dodatkowo pogarszają nastroje wśród firm prywatnych oraz zwiększają koszty operacyjne" - dodał ekspert.

Najwięcej niewypłacalności w usługach, handlu i budowlance

Coface podało, że najwięcej niewypłacalności w I półroczu miał sektor usług - ogłosiło je 1065 firm, czyli 28 proc. ogółu. Kolejny jest handel - 744 firm, czyli 20 proc., oraz sektor budowlany - 643 firmy, 17 proc. ogółu. Firma oceniła, że branża ta jest "zduszona niskim popytem" i nie pomaga jej wolny napływ unijnych pieniędzy. Jedynie w rolnictwie niewypłacalność firm spadła, tak samo jak w roku ubiegłym.

Wiceprezes Coface Paweł Tobis zwrócił uwagę, że co szóste odnotowane postępowanie niewypłacalnościowe dotyczy branży budowlanej, co oznacza prawie 30-proc. wzrost liczby postępowań w rok. "Ta wysoka dynamika wskazuje, że sytuację w tym obszarze - mimo raportowanego w czerwcu odbicia po słabszych miesiącach - nadal należy uznać za złożoną" - stwierdził Tobis. Dodał, że branża nadal oczekuje na ożywienie, w tym w inwestycjach publicznych, takich jak budownictwo drogowe, kolejowe, energetyka czy sektor obronny.

Eksperci prognozują, że pod koniec tego roku prawdopodobnie padnie kolejny rekord liczby niewypłacalnych firm, a trend wzrostowy utrzyma się w 2026 r. i zbliży się do 6 tys. takich przypadków rocznie.

Eksperci: Na horyzoncie stopniowa poprawa kondycji firm

Dadej wskazał, że perspektywy na drugą połowę tego roku wskazują na stopniową poprawę kondycji przedsiębiorstw. "Coraz mniej firm planuje podwyżki wynagrodzeń, a porozumienie handlowe między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi może zwiększyć przewidywalność globalnej polityki handlowej, choć jej efekty mogą być widoczne z opóźnieniem. Dotychczasowe oraz oczekiwane obniżki stóp procentowych powinny również ułatwić przedsiębiorcom dostęp do finansowania oraz zwiększyć atrakcyjność inwestycji" - uważa ekspert Coface.

Dodał, że choć wysoki poziom niewypłacalności może budzić niepokój, to z punktu widzenia efektywności gospodarki jest to "zjawisko pożądane". "Szczególnie jeśli nie wynika z wahań koniunkturalnych. Sprawne wchodzenie firm na rynek jest równie istotne, co ich wychodzenie lub restrukturyzacja w momencie, gdy nie są w stanie sprostać zmieniającym się warunkom gospodarczym" - wskazał Dadej.

Coface to firma działająca w sektorze ubezpieczeń należności; działa w 160 krajach.

LOTNISKO W RADOMIU NIE DO
URATOWANIA? "JAK NAJBARDZIEJ ZŁE
PERSPEKTYWY"

Perspektywy dla lotniska w Radomiu są bardzo złe - ocenia prezes Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Adrian Furgalski. Z kolei Modlin, z którym Radom jest często porównywany (oba lotniska są stosunkowo blisko Warszawy), wraca do gry po zapowiedziach nowych tras Ryanaira i Wizz Aira z tego portu. Ryanair poinformował nas tymczasem, że nie planuje uruchomienia żadnych tras z Radomia w sezonie Zima'25. Czy lotnisko, w którego nowoczesną infrastrukturę rząd PiS zainwestował setki milionów złotych, skazane jest na komercyjną porażkę?

Szef Zespołu Doradców Gospodarczych TOR, mówiąc o perspektywach rozwoju dla polskich lotnisk, zwraca uwagę na korelację wzrostu gospodarczego i popytu na podróże lotnicze.

"Zawsze wszyscy pokazują, że jeżeli gospodarka idzie do góry, gdzie jest wzrost zamożności obywateli, to niemal równoległa jest linia wzrostu korzystania z transportu lotniczego" - zauważa Furgalski w rozmowie z PAP. "Nasz rynek lotniczy (...) to jest wciąż rynek bardzo młody, bardzo perspektywiczny".

Według prezesa ZDG TOR, Polacy mało latają samolotami. Średnio jest to 1,6 lotu na osobę rocznie, a 40 proc. z nas nigdy nie leciało samolotem. Dlatego, jak podkreśla, na rynku wciąż jest przestrzeń do wzrostów.

Ekspert: Modlin wraca do gry, perspektywy dla Radomia "jak najubardziej złe"

Ekspert dodaje, że na prawie wszystkich lotniskach w Polsce obserwowana duża dynamika wzrostu liczby podróży. Wyjątkiem jest m.in. Modlin, jednak port ten - jak zauważył Furgalski - wraca już na "ścieżkę wzrostu". W lipcu br. podwarszawskie lotnisko podpisało umowę z Ryanaiem, która zakłada wzrost liczby lotów oraz pasażerów obsługiwanych przez irlandzkiego przewoźnika z 1,5 mln rocznie do 5 mln w 2030 r. Powrót do Modlina po ponad dekadzie zapowiedział też Wizz Air. Pojedyncze loty z tego lotniska obsługiwać będzie od grudnia także Air Arabia (tani przewoźnik z siedzibą w Zjednoczonych Emiratach Arabskich). Furgalski zwrócił uwagę, że ten podwarszawski port planuje rozbudowę. "Perspektywy odbudowy ruchu w Modlinie są zatem bardzo dobre" - ocenił.

Zdaniem Furgalskiego "jak najbardziej złe" są jednak perspektywy dla - otwartego w 2023 r. po przebudowie - lotniska w Radomiu. "Každy dodatkowy samolot, który tam rejs wykona, jest na wagę złota, ale nie na tym powinno polegać życie lotniska, że modli się ono o jedno połączenie więcej tygodniowo. Lotnisko powstało z przyczyn politycznych. Jest, jak widać, jedną wielką studnią bez dna" - ocenił Furgalski.

Dodał, że PPL (spółka Polskie Porty Lotnicze, która jest właścicielem lotniska w Radomiu - red.) musi inwestować teraz pieniądze w rozbudowę Lotniska Chopina, a w przyszłości ma być mniejszościowym udziałowcem CPK. "To są pieniądze, które 100 razy lepiej będą wydane, bo będą wydane na inwestycje, które się zwrócą. Więc no, niestety, co do Radomia, żadnych pozytywnych nie było nigdy prognoz" - stwierdził prezes Zespołu Doradców Gospodarczych TOR.

Modlin i Radom - oba lotniska blisko Warszawy, ale tylko jedno przetrwa biznesowo?

Podwarszawskie lotnisko Warszawa-Modlin zostało otwarte dla ruchu cywilnego w 2012 r. Przez pierwsze miesiące korzystały z niego niskokosztowe linie Ryanair i Wizz Air. Pod koniec 2012 r. operacje lotnicze musiały jednak zostać wstrzymane w związku z zamknięciem drogi startowej po pojawieniu się na niej uszkodzeń. Wówczas loty przeniesiono na Lotnisko Chopina. Po ponownym otwarciu lotniska w Modlinie, Ryanair wrócił do Modlina, ale Wizz Air postanowił pozostać wyłącznie na warszawskim Okęciu.

Później przez kilka lat brakowało też decyzji udziałowców lotniska w sprawie rozbudowy m.in. terminala w Modlinie. W lipcu br. w związku z umową z Ryanaiem

lotnisko poinformowało, że zobowiązało się do rozbudowy terminala z czterech do ośmiu stanowisk odprawy pasażerów i zwiększenia do 12 liczby miejsc postojowych dla samolotów do września 2027 r. Port w Modlinie ma też utworzyć 400 nowych miejsc pracy m.in. przy obsłudze pasażerów, ochronie lotniska, w usługach i handlu.

Port lotniczy w Radomiu rozpoczął z kolei działalność w maju 2014 r. Przez krótki czas loty z tego miasta odbywały się m.in. do Rygi i Berlina. Miasto zainwestowało w jego utworzenie 100 mln zł. Po ogłoszeniu przez sąd w 2018 r. upadłości miejskiej spółki Port Lotniczy Radom, lotnisko w październiku 2018 r. kupiło przedsiębiorstwo Polskie Porty Lotnicze (PPL) za 12,7 mln zł.

W 2019 r. rozpoczęto przebudowę radomskiego lotniska, która zakończyła się w 2023 r. W kwietniu 2023 nastąpiło oficjalne otwarcie portu. Ówczesny premier Mateusz Morawiecki mówił podczas tej uroczystości, że port Warszawa-Radom ma ogromny sens gospodarczy - miał odciążyć Lotnisko Chopina w Warszawie, być lotniskiem zapasowym i przyciągać do Radomia inwestycje. Obecnie z Radomia regularne loty oferuje tylko PLL LOT (w sezonie letnim do Barcelony, Rzymu i Prewazy) i Wizz Air (do Larnaki). LOT nie ustalił jeszcze siatki połączeń na sezon zimowy z tego portu.

Ryanair: Nie planujemy uruchomienia tras z Radomia w sezonie Zima'25

Interia Biznes zwróciła się z pytaniem do Ryanaira, czy planuje zawitać na lotnisko w Radomiu (w lipcu br. prezes irlandzkiego przewoźnika Michael O'Leary mówił, że Ryanair planuje "3-4 trasy z Radomia").

- Nie planujemy uruchomienia tras z Radomia w sezonie Zima'25. Sezon Lato'26 jest finalizowany. Szczegóły dotyczące planów Ryanair dla Polski w sezonie Lato'26 podamy w najbliższych tygodniach - przekazała nam Alicja Wójcik-Gołębiowska, dyrektor komunikacji Ryanaira na Europę Środkowo-Wschodnią i państwa bałtyckie.

W najbliższym sezonie zimowym Ryanair uruchomi za to 12 tras z Lotniska Chopina - mimo zapowiedzi decydentów, że zostanie ono zamknięte dla ruchu cywilnego z chwilą powstania CPK (a przynajmniej jego rola zostanie mocno ograniczona).

- Polska to najważniejszy rynek dla Ryanair w Europie Środkowo-Wschodniej i planujemy dalej rozwijać tutaj naszą obecność, z uwzględnieniem lotnisk regionalnych, z którymi od lat współpracujemy. Oferta z lotniska Chopina jest odpowiedzią na oczekiwania pasażerów i planujemy operować zarówno z Chopina, jak i z lotniska Warszawa-Modlin w kolejnych sezonach, by zapewnić pasażerom z Warszawy i okolic jeszcze większy wybór tras - tłumaczy Alicja Wójcik-Gołębiowska.

Lotnisko Chopina w Warszawie jest największym pod względem ruchu pasażerskiego portem lotniczym w Polsce. Jak wynika z danych Urzędu Lotnictwa Cywilnego, w pierwszym kwartale br. odprawiło ok. 4,827 mln pasażerów, co stanowi wzrost o 12,5 proc. rok do roku. Na dalszych miejscach znajdują się: Kraków-Balice (2,639 mln), Gdańsk (1,376 mln), Katowice-Pyrzowice (1,087 mln), Wrocław-Strachowice (849,2 tys.), Poznań-Ławica (624,8 tys.), Warszawa/Modlin (330,7 tys.), Rzeszów-Jasionka (203,8 tys.), Łódź (87,2 tys.), Szczecin-Goleniów (85,9 tys.), Lublin (71,4 tys.) i Bydgoszcz (67,2 tys.). Trzy najmniejsze lotniska w Polsce to Zielona Góra-Babimost, Warszawa-Radom oraz Olsztyn-Mazury, które odnotowały odpowiednio 15,8 tys., 13,4 tys. i 12,7 tys. pasażerów.

Pięć polskich lotnisk ze spadkiem liczby podróży w I kwartale

W pierwszym kwartale pięć na 15 polskich lotnisk odnotowało spadek liczby podróży. Najwięcej ruchu straciło lotnisko w Olsztynie (spadek rok do roku o 47,3 proc.). Zdaniem Adriana Furgalskiego, lotnisko Olsztyn-Mazury to "trwale nierentowne lotnisko", które będzie deficytowe. - "To niestety wiąże się z tym, że trzeba będzie po prostu dopłacać do lotniska każdego roku" - wskazał Furgalski w rozmowie z PAP.

Oprócz Olsztyna, spadek liczby podróży w I kw. 2025 r. w ujęciu rok do roku odnotowały lotniska w Modlinie (o 44,2 proc.), w Radomiu (o 28,4 proc.), w Bydgoszczy (o 5,2 proc.) i w Łodzi, choć tam akurat spadek był minimalny i wyniósł 0,1 proc.

CLUB SALE

FOR NETCOST CLUB MEMBERS

WE C YOU

BOOST YOUR IMMUNITY
WITH FRESH CITRUSES!

All the SPECIAL PRICES are available with NetCost® Club membership only. Free registration and all details available in store or online at www.NetCostMarket.com

FAMILY TREE®
SINCE 1992
Value.
Price.
Quality.

Family Tree
Ice Cream 4.5 oz
Selected Varieties

\$1.29
SAVE 23%

Dietz & Watson
Corned Beef

\$7.99
/LB
SAVE \$3/LB

Alex's Meat
Buterbrodnaya
Kielbasa

\$5.99
/LB
SAVE \$3/LB

Barilla Pasta 16 oz
Selected Varieties

\$1.49
SAVE 34%

Tropicana
Juice 46 oz
Selected Varieties

\$3.59
SAVE 20%

Lavazza
Coffee
10 - 12 oz
Selected Varieties

\$6.99
SAVE UP TO 36%

Filippo
Berio
Olive Oil
25.3 oz
Selected Varieties

\$9.99
SAVE UP TO 41%

Dannon
Activia Yogurt
4 x 4 oz
Selected Varieties

\$2.99
SAVE 25%

Danimals
Smoothie
6 x 3.1 oz
Selected Varieties

\$2.99
SAVE 30%

Finlandia
Butter 8 oz
Selected Varieties

\$2.99
SAVE 30%

Daisy
Sour Cream
14 oz
Selected Varieties

\$2.99
SAVE 16%

SHOP ONLINE

www.NetCostMarket.com

OVER 30 ZIP CODES in PA AVAILABLE FOR HOME DELIVERY

• 11701 Bustleton Ave. | Philadelphia, PA 19116 (Leo Mall) | Tel. 267.672.2500
• 2417 Welsh Rd. | Philadelphia, PA 19114 (Bluegrass Plaza) | Tel. 215.795.3773

+TAX (WHERE APPLICABLE). PRODUCTS ARE AVAILABLE WHILE SUPPLIES LAST. PACKAGES MAY VARY. IMAGES FOR ILLUSTRATION PURPOSE ONLY.

HAMPTON FOOD MARKET

408 Second Street Pike, Southampton, PA

Mon - Sat: 8am - 9pm
Sun: 9am - 8pm

215-315-8497

Hamptonmarket.com

НАШИ СКИДКИ

Hampton Market является многонациональным европейским и американским супермаркетом

Магазин специализируется на разнообразных этнических продуктах из Восточной и Западной Европы.

Pre-order MENU

Fresh
Marinated
Lamb
Shish Kebab
\$12.99
per lb

Rack
of Lamb
\$25.99
per lb

Stuffed Pork
crown roast
\$9.99
per lb

BBQ
Pork Ribs
\$7.99
per lb

\$200
per piece
Whole roasted stuffed pig

\$45
per piece
Roasted duck stuffed
with apples

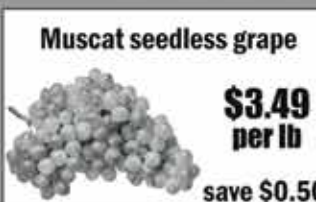
This week's specials

Steam and leaf mandarins
\$0.99
per lb
save \$0.50

Green mango
\$1.00
for
2 mangos
save \$0.58

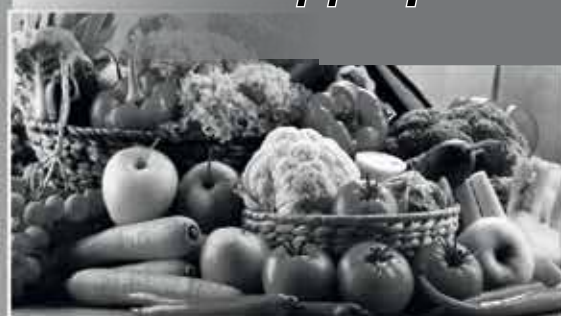

Muscat seedless grape
\$3.49
per lb
save \$0.50

Grapeola 100%
1l/33.8 fl oz
(Spain)
\$7.49
ea
save \$2.50

Добро пожаловать и спасибо за поддержку!

COMING
SOON!
MoneyGram
money transfer

10% OFF

ПОНЕДЕЛЬНИК-ЧЕТВЕРГ
ДЛЯ ПЕНСИОНЕРОВ

KULTURA

PISARZ GUSTAW MORCINEK „WYGLĄDAŁ JAK TRUP, KTÓRY WIE, ŻE JEST TRUPEM”

120 lat temu w Karwinie urodził się Gustaw Morcinek, pisarz, który wprowadził Śląsk do polskiej literatury, autor m.in. "Wyrąbanego chodnika", "Łyska z pokładu ldy", "Ondraszka".

Morcinek wprowadził Śląsk - jego historię, legendy i codzienność - na karty polskiej literatury. O roli swojej twórczości mówił w jednym z wywiadów: "Chciałem pisać dla całej Polski o Śląsku. Chodziło mi o to, by Śląsk przybliżyć do Polski, a Polskę do Śląska". Najbardziej znany jego utwór to opowiadanie "Łyska z pokładu ldy", które przez dekady figurowało na szkolnych listach lektur. Sam pisarz pod koniec życia najwyżej oceniał swoje zbiory śląskich baśni jak "Przedziwne śląskie pogwarki" i "Jak górnik Bulandra diabła oszukał".

Morcinek: Chciałem pisać dla całej Polski o Śląsku. Chodziło mi o to, by Śląsk przybliżyć do Polski, a Polskę do Śląska.

Gustaw Morcinek urodził się 25 sierpnia 1891 roku w Karwinie jako czwarte dziecko ubożego woźnicy, który zginął w wypadku, gdy przyszedł pisarz miał kilka miesięcy. Matka nie radziła sobie z utrzymaniem rodziny, starsze dzieci musiały iść na służbę. Gustaw jako 16-latek rozpoczął pracę górnika w szybie Głęboki w Karwinie. Był polewaczem, potem taczkarzem, ładowaczem, maszynistą. W jednym z opowiadań - "Jak stałem się pisarzem" - po latach napisze, że górnicy dostrzegali w nim talent i złożyli się na wysłanie go do seminarium nauczycielskiego. Tak naprawdę jednak nie była to inicjatywa jego przyjaciół, Morcinek skorzystał z pomocy Towarzystwa Szkoły Ludowej, które przyznało kopalni kilka stypendiów. Morcinek ukończył seminarium nauczycielskie w Białej (część Bielska-Białej), podczas lat nauki był w takiej nędzy, że zarabiał jako pucybut.

Podczas I wojny światowej Morcinek trafił do armii austriackiej. Po wojnie nie wrócił już do kopalni - został nauczycielem w Skoczowie koło Cieszyna. Mieszkająca w pobliskich Górkach Wielkich Zofia Kossak-Szczucka namówiła go na publikację tomu opowiadań "Serce za tamą" (1929) i napisała wstęp do książki. Kolejna powieść - "Wyrąbany chodnik" (1932) - przyniosła Morcinkowi uznanie i sławę, za pieniądze z nagrody literackiej otrzymanej za tę powieść kupił dom w Skoczowie. Za kolejne nagrody - m.in. za "Narodziny serca" (1932), "Inżynier Szeruda" (1937) - nabył samochód, którym podróżował po całej Europie.

1 września 1939 roku Morcinek - rzecznik polskości Śląska - uciekł na wschód, do Lwowa. Gdy doszły go wieści, że gestapo uwięziło zamiast niego jego siostrę, powrócił, spodziewając się aresztowania. 6 października 1939 roku wraz z gestapo przyszedł po Morcinka jego dawny uczeń ubrany w niemiecki mundur. To z tego powodu pisarz nigdy nie wrócił do zawodu nauczyciela - uznał, że jako pedagog poniósł klęskę.

Morcinek spędził pięć lat w obozach Sachsenhausen i Dachau. Przeżył, bo władze obozu prawdopodobnie uznały, że wpisany na obozowe listy więźniów Augustyn Morcinek nie jest pisarzem Gustawem Morcinkiem. Zaproponowano mu opuszczenie obozu, jeżeli podpisze volkslistę, nie zdecydował się jednak na ten krok.

Do kraju Morcinek wrócił w październiku 1946 roku i spotkał się z ciepłym przyjęciem. Nakłady jego książek rosły, ukazywały się kolejne powieści i opowiadania jak "Wyorane kamienie" (1947), "Uśmiech na drodze" (1948), "Pokład Joanny" (1950). Morcinek słynął z uległości wobec redaktorów i krytyków literackich. Łatwo godził się na zmiany w maszynopisach, po krytycznej recenzji potrafił przerabiać całą książkę.

W 1952 roku został posłem na Sejm, gdzie działał bardzo aktywnie, przede wszystkim w sprawach związanych ze Śląskiem. Po śmierci Stalina Rada Państwa postanowiła przemianować Katowice na Stalinogród, a Morcinka zmuszono do firmowania tego przedsięwzięcia. 27 kwietnia 1953 roku pisarz oświadczył z mównicy sejmowej, że "lud śląski - serce przemysłu Polski, pragnie, by w nazwie miasta uwiecznić imię Ojca Narodów". Zapłacił za to utratą autorytetu na Śląsku. Przez dwa lata po wystąpieniu w Sejmie Morcinek nic nie wydał, stronili od niego przyjaciele i znajomi, ktoś na ulicy w Katowicach przewrócił do góry kołami jego samochód, pocztą napływały obelżywe anonimy.

W ostatnich latach życia Morcinek wrócił do pisania, nauczył się też walczyć z PRL-owskimi redaktorami o autorską wersję tekstu. Ukazały się wtedy książki uważane przez krytyków za najlepsze jego książki jak baśnie dla dzieci "Siedem zegarków kopidoła Joachima Rybki" (1960) i "Czarna Julka" (1962), w której pisarz przedstawia świat swojego dzieciństwa. 20 grudnia 1963 roku Morcinek zmarł w szpitalu w Krakowie na białaczkę limfatyczną. Jego grób znajduje się w Cieszynie.

Śląsk za sprawą swojej niełatwej historii długo był nieobecny w literaturze, to on wprowadził go do świadomości literackiej Polaków. Do końca życia zaangażowany w interes społeczny i walkę o sprawiedliwość. Pochodził z biednej rodziny robotniczej i ten właśnie świat przedstawiał w swoich utworach.

Gustaw, a tak naprawdę Augustyn Morcinek urodził się 25 sierpnia 1891 roku w Karwinie na Śląsku Cieszyńskim (dawniej Austro-Węgry, dziś Czechy) jako czwarte dziecko Marianny i Józefa Morcinków. Gdy Gustaw miał niespełna roczek stracił ojca, także on i trójka rodzeństwa byli wychowywani jedynie przez matkę. W domu panowała bieda, Gustaw po ukończeniu szkoły ludowej chcąc pomóc mamie rozpoczął pracę w cegielni, lecz szybko ją porzucił i w wieku 16 lat zatrudnił się w kopalni, w końcu został maszynistą w karwińskim szybie „Głęboki”. Wówczas podjął działalność jako bibliotekarz w Stowarzyszeniu Katolickich Robotników „Praca”, co rozbudziło w nim pasję do literatury i teatru. Dzięki pomocy kolegów górników, którzy złożyli się na stypendium Morcinek niedługo potem zaczął naukę w Seminarium Nauczycielskim w Białej.

W roku 1914 został wcielony do armii austriackiej, po zakończeniu wojny zamieszkał w Skoczowie i został nauczycielem w szkole podstawowej. Zadebiutował artykułem Wspomnienie z przewrotu w listopadzie 1918 ukazany w „Dzienniku Cieszyńskim”. W tym czasie publikował także teksty pedagogiczne i nowele w śląskich czasopismach.

Okres międzywojenny był dla pisarza okresem największych sukcesów literackich. Powstał wtedy zbiór opowiadań „Serce za tamą”, o których Zofia Kossak napisała: „Po raz pierwszy w literaturze polskiej pojawił się świat górniczy we własnej postaci, przedstawiony piórem pisarza, który w tym świecie żył i pracował, znał jego ciemne i jasne strony, jego grozę i triumfy, codzienny trud i typ człowieka przez warunki kopalniane wytworzony. Dotychczasowa (nieliczna) beletrystyka polska opisująca górnictwo [...] zbłądła przy Sercu jak dekoracja filmowa przy prawdziwym krajobrazie”. Oprócz tego Morcinek wydał takie dzieła jak: „Wyrąbany chodnik” ukazujący życie górników na początku XX wieku i ich drogę do polskości – to za jego sprawą temat Śląska wszedł do literatury polskiej, „Narodziny Serca”, „Ludzie są dobrzy”, „Gwiazdy w studni” oraz „Łyska z pokładu ldy” będący pewnego rodzaju hołdem złożonym koniom pracującym niegdyś w kopalniach.

W 1939 został aresztowany przez gestapo za przedwojenną działalność antyniemiecką, resztę okupacji spędził w obozach koncentracyjnych Sachsenhausen i Dachau, miał możliwość zwolnienia z obozu pod warunkiem podpisania volkslisty, ale stanowczo odmówił.

Po wojnie wyjechał kolejno do Francji, Włoch i Belgii, do Polski powrócił w 1946 i zamieszkał w Katowicach, współpracował już wtedy z Tygodnikiem Powszechnym, Dziennikiem Zachodnim czy Trybuną Robotniczą, pisywał więcej powieści dla dzieci oraz baśni, sprzyjała mu ówczesna władza. W latach 1952-56 został posłem sejmu pierwszej kadencji, jego kandydatura była wynikiem odgórnym nacisków. Po śmierci Stalina Morcinek złożył wniosek o przemianowaniu Katowic na Stalinogród, choć sprawa zmiany nazwy była już przesądzona, bowiem sesja, podczas której Gustaw odczytał apel odbyła się prawie dwa miesiące po podpisaniu decyzji 62-letni wówczas pisarz spotkał się z bardzo nieprzychylną reakcją katowiczian, utracił też autorytet w oczach wielu ludzi. Resztę życia spędził jako kierownik literacki Śląskiego Teatru Lalki i Aktora. Zmarł na białaczkę 20 grudnia 1963 roku w Krakowie.

Obecnie wiele szkół w Polsce ma za swojego patrona Gustawa Morcinka, jego imię noszą między innymi szkoły w Mikołowie, Tychach, Rudzie Śląskiej, Katowicach, Żorach, Opolu, Skoczowie, Gdańsku i Słupsku.

Gustaw Morcinek był nauczycielem i pisarzem. Pisał pięknie o Śląsku. Już w okresie międzywojennym związał się blisko ze Skoczowem - w mieście tym nawet wybudował dom. Po latach Skoczów odwdzińczył się mu utworzeniem Muzeum Biograficznego. Obecnie Muzeum im. Gustawa Morcinka to Oddział Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie. W pomieszczeniach pięknej, XVIII-wiecznej kamienicy prezentuje się pamiątki związane z życiem i twórczością autora „Łyska z pokładu ldy”. Ponadto są tu ekspozycje poświęcone dziejom Skoczowa i Śląska Cieszyńskiego.

Gustaw Morcinek

Gustaw Morcinek urodził się w Karwinie w 1891 roku. W wieku 16 lat rozpoczął pracę w kopalni. Dzięki pieniądзом zebranym przez górników ukończył seminarium nauczycielskie w Białej. To pozwoliło mu w 1919 roku zatrudnić się jako nauczyciel w Skoczowie. Zaczął też pisać. Szybko przyszły sukcesy. Wysokie honoraria i nagrody literackie (w tym za powieść „Wyrąbany chodnik”) przeznaczył na budowę domu przy obecnej ulicy Leśnej. W czasie II wojny światowej był więźniem hitlerowskich obozów koncentracyjnych. Po wojnie powrócił do Skoczowa. Zmarł w 1963 roku.

O muzeum

Pierwsze Muzeum Biograficzne Gustawa Morcinka urządzono w 1964 roku. Mieściło się w jego domu i przetrwało dziesięć lat. Obecnie otwarto dla zwiedzających w roku 1986. Tym razem w okazałej kamienicy przy ul. Fabrycznej 5. Siedziba muzeum to jeden z ładniejszych budynków w mieście. XVIII-wieczna, późnobarokowa kamienica stoi prawdopodobnie na miejscu dawnej kaplicy zamkowej. Stąd ślady XV-wiecznych piwnic. Kiedyś gościła skoczowskie organizacje cechowe, była nawet gospodą i schroniskiem dla wędrownych rzemieślników. Obecnie, w kilku pomieszczeniach na parterze, Muzeum prezentuje pamiątki związane z Gustawem Morcinkiem. Między innymi zrekonstruowano gabinet pisarza. Poza tym warto zobaczyć wystawę przybliżającą historię regionu i samego Skoczowa. Udało się także zgromadzić zabytki miejscowego rzemiosła, ze szczególnym uwypukleniem kapelusznictwa, garbarstwa i garncarstwa. Muzeum jest jednym z przystanków na skoczowskim Szlaku Morcinkowskim.

(610) 810-5050
contact@evopool.com

With Evo Pool Service!

- Pool opening and closing
- Weekly maintenance
- Equipment repair and replacement
- Pool renovation

Service area: Bucks, Montgomery and Delaware county

BroCo
WASTE & RECYCLING

BrocoWaste.com

215-795-5555

Обслуживаем Филадельфию
и прилегающие города.

10-40 ярдовые Roll-Off мусорные контейнеры в аренду.
Быстрая доставка, доступные цены.

- Commercial: Коммерческие проекты (roofing, construction, etc.).
- Businesses: Любой бизнес.
- Residential: Жилые комплексы, Жилые дома.

MEDYCZNE NOWOSCI

WE WROCŁAWIU PRZEPROWADZONO UNIKATOWĄ OPERACJĘ. LEKARZE URATOWALI 4-LETNIĄ HANIĘ

We Wrocławiu wykonano unikatową w skali świata operację wrodzonej wady tchawicy u 4-letniej Hani ze Szczecina. Zabieg poprzedzono wielomiesięcznymi przygotowaniem i konsultacjami z zagranicznymi specjalistami. O udział w nim poproszono profesora Patricio Varele z Chile, jednego z najwybitniejszych na świecie specjalistów ds. wad rozwojowych klatki piersiowej i chirurgii tchawicy u dzieci.

Dariusz Patkowski Uniwersytecki Szpital Kliniczny we Wrocławiu Uniwersytecki Szpital Kliniczny we Wrocławiu Uniwersytecki Szpital Kliniczny we Wrocławiu Uniwersytecki Szpital Kliniczny we Wrocławiu

Hania od urodzenia miała świszczący oddech. Początkowo uznano, że to przejściowa sapka niemowlęcia. Gdy jednak nic się nie zmieniło, pojawiła się bardzo poważna diagnoza. Dziewczyna ma znaczne zwężenie światła tchawicy i dodatkowe нефизjologiczne odgałęzienie tchawicy. Dziecko było przez dwa lata diagnozowane i leczone w Szczecinie.

Hania rozwijała się podobnie do innych dzieci, ale od urodzenia głośno oddychała i z miesiąca na miesiąc było coraz gorzej. Lekarze liczyli na to, że wraz ze wzrostem problemy miną. Niestety w pewnym momencie lekarz poinformował nas, że wada jest poważna i nikt w Szczecinie nie podejmie się operacji, ale jednocześnie wskazał, gdzie szukać pomocy. To wtedy dowiedzieliśmy się, że najlepszym adresem będzie USK we Wrocławiu i prof. Dariusz Patkowski, uznany ekspert zajmujący się chirurgią dziecięcą, mówi pani Wioletta, mama Hani.

Gdy dokumentacja małej pacjentki trafiła do Wrocławia, zespół z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego rozpoczął wielomiesięczne konsultacje i przygotowania. Obejmowały one m.in. wydrukowanie modelu tchawicy dziewczynki, na którym planowano zabieg. Dziesiątki osób brały udział w licznych symulacjach przygotowujących do operacji.

Największym problemem u Hani było to, że na długości około 5 centymetrów, tchawica była zwężona do średnicy około trzech milimetrów, a powinna mieć co najmniej 6-8 milimetrów – wyjaśnia profesor Patkowski, kierownik Kliniki Chirurgii i Urologii Dziecięcej USK we Wrocławiu. W związku z tym dziewczynka miała ograniczony dostęp do odpowiedniej ilości powietrza, szczególnie przy wysiłku. O ile jeszcze w spoczynku, to mogło wystarczyć, to już przy jakiegokolwiek aktywności fizycznej pojawiała się duszność. Hania miała bardzo dużo szczęścia, dlatego że jakakolwiek większa infekcja dróg oddechowych mogłaby spowodować niewydolność oddechową.

Operacja polegała na podłużnym przecięciu tchawicy w płaszczyźnie przednio-tylnej, zsunieciu jej końców i ponownym zespoleniu w celu trwałego poszerzenia światła tchawicy. Była niezwykle ryzykowna. W razie niepowodzenia brak było bowiem alternatywnych rozwiązań. Ponadto w trakcie operacji konieczne było wyłączenie oddechu dziecka i rozpoczęcie krążenia pozaustrojowego.

Rodzice Hani z niepokojem czekali za drzwiami sali operacyjnej. W końcu wyszedł do nich profesor Patkowski i powiedział, że operacja się udała. Na ostateczne efekty trzeba będzie poczekać do wygojenia blizn. Hania właśnie wraca do domu, gdzie czeka ją rehabilitacja. A rodzice Hani przyznają, że w pierwszych dniach po operacji w nocy przykładali ucho do piersi córki, by przekonać się, że wszystko w porządku. Świszczący oddech zniknął.

Niezwykły zabieg miał miejsce 3 lipca, a dzisiaj, po niemal miesiącu spędzonym w szpitalu, Hania wraca do domu.

Gość z Chile, profesor Patricio Jose Varela Balbontin specjalizuje się w chirurgii dziecięcej. Uczył się jej m.in. w Centrum Medycznym Le Bonheur Children w Memphis. Międzynarodową sławę zyskał dzięki osiągnięciom w leczeniu wad rozwojowych klatki piersiowej i chirurgii tchawicy u najmłodszych. Podczas pobytu we Wrocławiu wygłosił wykłady „Congenital Tracheal Anomalies” i „Pectus Excavatum. Where we came from”. Oba były transmitowane przez internet w ramach międzynarodowej organizacji „International Pediatric Live Surgery Online Group”, której prezesem jest prof. Patkowski.

Profesor Patkowski specjalizuje się w chirurgii i urologii dziecięcej. Jest kierownikiem Katedry i Kliniki Chirurgii i Urologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. W ubiegłym roku otrzymał nagrodę „Best of the best in Pediatric Surgery 2024” przyznaną przez Cincinnati Children’s Hospital Medical Center. Uczony specjalizuje się w chirurgii endoskopowej, szczególnie u noworodków z wadami wrodzonymi. Jest autorem laparoskopowej techniki PIRS stosowanej od 20 lat do leczenia przepukliny pachwinowej na całym świecie. Wykonywał operacje w ponad 20 krajach świata.

ODKRYCIE Z UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO POMOŻE W LECZENIU ZWŁÓKNIEŃ NARZĄDÓW

Odkrycie naukowców z Uniwersytetu Jagiellońskiego daje nadzieję, że w przyszłości uda się leczyć postępujące zwłóknienia narządów wykorzystując w tym celu siłę natury. Naukowcy z Krakowa zauważyli bowiem, że w pęcherzykach zewnątrzkomórkowych znajdują się biomolekuły mikro RNA wykazujące silne właściwości przeciwzwłóknieniowe. Pęcherzyki zewnątrzkomórkowe to biologiczne nanostruktury wydzielane przez komórki. Zbudowane są z podwójnej błony lipidowej, wewnątrz której znajdują się liczne substancje aktywne, w różne sposób oddziałujące na inne komórki.

W eksperymentach in vitro oraz in vivo zaobserwowaliśmy, że po podaniu pęcherzyków zewnątrzkomórkowych następowała znacząca lub całkowita redukcja białek odpowiedzialnych za postępujące usztywnienie tkanek. W modelu zwłóknienia serca u zwierząt doświadczalnych wykryliśmy, że niektóre z badanych osobników już po dwóch tygodniach całkowicie cofnęły zwłóknienie w sercu, pomimo tego, że w tym samym okresie były one stymulowane czynnikiem powodującym zwłóknienie, mówi doktor Sylwia Bobis-Wozowicz, która kierowała pracami zespołu z UJ.

Naukowcy przeprowadzili szczegółowe analizy, w trakcie których wykazali, że biomolekuły mikro RNA oddziałują na mRNA, będące nośnikami informacji genetycznej. W mRNA znajdują się precyzyjne informacje dotyczące produkcji konkretnych białek. Okazało się, że biomolekuły mikro RNA hamują produkcję białek prowadzących do zwłóknień. Zatem podając odpowiednią ilość konkretnego mikro RNA w rejonu tkanek, narządów czy komórek nadprodukcujących białka zwłóknieniowe, możemy powstrzymać rozwój schorzenia, wyjaśnia uczona. Okazało się też, że mikro RNA działa uniwersalnie, tak samo w przypadku zwłóknień różnych narządów, czy to będą płuca, wątroba czy serce.

Jednak aby myśleć o tego typu terapii, najpierw trzeba wyizolować pęcherzyki zewnątrzkomórkowe. Można to zrobić, hodując je z indukowanych pluripotencjalnych komórek macierzystych (iPSC). iPSC pozyskuje się w wyniku przeprogramowania dojrzałych komórek, do stanu pluripotencji, z zastosowaniem określonych procedur laboratoryjnych. Najpierw od pacjenta pobierane są komórki, na przykład z tkanki tłuszczowej lub krwi. Następnie przeprogramowuje się je do postaci komórek macierzystych iPSC, to znaczy takich, które mogą różnicować w kierunku różnego rodzaju tkanek. Uzyskane komórki hoduje się w specjalnych warunkach fizjologicznych, a następnie izoluje się z takich hodowli pęcherzyki. Zebrane pęcherzyki można podać dożylnie lub umieścić w hydrożelu hialuronowym, który jest neutralny dla organizmu. W ten sposób powstaje preparat, który można wstrzyknąć w miejsce zmienione chorobowo. Forma hydrożelu powoduje, że pęcherzyki będą z niego uwalniane stopniowo w odpowiednio wydłużonym okresie czasu. Dzięki temu zapewnimy większą skuteczność terapii i dłuższe oddziaływanie EVs na tkanki wykazujące tendencję do zwłóknień, opisuje nową technologię Bobis-Wozowicz.

Taki proces przygotowania indywidualnego preparatu leczniczego z wykorzystaniem własnych komórek pacjenta zajmuje około dwóch miesięcy. Naukowcy z UJ przypominają jednak, że pęcherzyki zewnątrzkomórkowe nie są immunogenne, zatem można założyć, że mogą one pochodzić z hodowli od innych dawców. Możliwe byłoby zatem produkowanie uniwersalnego leku, tym bardziej, że pęcherzyki dobrze znoszą przechowywanie przez dłuższy czas.

Uczeni postanowili też sprawdzić, czy nie lepiej byłoby syntetyzować biomolekuły mikro RNA zamiast hodować iPSC. Z przeprowadzonych kalkulacji wynika, że wariant terapii z syntetycznym mikro RNA, choć technicznie wydaje się prostszy, kosztowałby kilkukrotnie więcej w porównaniu do wariantu, w których hodujemy komórki macierzyste i pozyskujemy z nich naturalne pęcherzyki EVs. Poza tym, niezaprzeczną korzyścią, jaka płynie z hodowli naturalnej, jest biokompatybilność, a w przypadku terapii personalizowanych – całkowite wyeliminowanie ryzyka wystąpienia niepożądanych reakcji immunologicznych na podawany preparat, stwierdzają badacze.

Naukowcy z UJ podkreślają, że jak dotąd nie zauważyli żadnych skutków ubocznych opracowanej przez siebie terapii, mimo że podczas eksperymentów wykorzystywali m.in. myszy z osłabionym układem odpornościowym.

W tej chwili uczeni prowadzą badania i poszukują ich dalszego finansowania. Ze względu na wysokie koszty takich badań poszukujemy podmiotów z sektora firm farmaceutycznych i biotechnologicznych, zainteresowanych doskonaleniem tej technologii i docelowo wprowadzeniem jej na rynek. Nie wykluczamy przy tym przeprowadzenia dalszych prac badawczo-rozwojowych, w wyniku których podniesiony zostanie poziom gotowości technologicznej odkrycia. Zależy to jednak od dalszego finansowania i zaangażowania ewentualnych partnerów – mówi dr inż. Gabriela Konopka-Cupiał, dyrektor Centrum Transferu Technologii CITTRU UJ.

PANDUSIA DANUSIA POPRAWI JAKOŚĆ ŻYCIA DZIECI Z CHOROBA NOWOTWOROWĄ

Dwie lekarki z Kliniki Onkologii i Hematologii Dziecięcej Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego (USDK) w Białymstoku opracowały pandusię Danusię - zabawkę edukacyjną, która pomaga ośwoić chore onkologicznie dzieci z wkluciem centralnym wykorzystywanym m.in. w chemioterapii. Dzięki zmniejszeniu lęku, który towarzyszy chorobie i zabiegom medycznym, można znacząco poprawić jakość życia małych pacjentów.

Magdalena Topczewska

Jak podkreślono we wpisie Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na Facebooku, projekt dr n. med. Małgorzaty Sawickiej-Żukowskiej i lek. Anny Krętowskiej-Grunwald pt. „Pandusia Danusia pomaga ośwoić wklucie centralne – zabawka edukacyjna przeznaczona dla dzieci leczonych z powodu choroby nowotworowej z wykorzystaniem cewników oraz portów naczyniowych” otrzymał finansowanie w VI edycji konkursu ONKOGRANTY Polskiej Ligi Walki z Rakiem.

Panda ma 33 cm wysokości, jest więc dość duża. Na głowie nosi kolorową chustkę. Na jej lewej łapce umieszczono bransoletkę z wkluciem obwodowym (wenflonem), a na prawej - złotą wstążeczkę będącą symbolem chorób nowotworowych u dzieci.

Jak tłumaczy Anna Krętowska-Grunwald, pandusia ma także kieszonkę dla dzieci, które mają porty zamiast cewnika. W tej kieszonce znajduje się sam port. Cewnik można zapiąć w dwóch miejscach: albo na klatce piersiowej, albo na brzuszku pluszaka, w zależności od tego gdzie cewnik ma założony mały pacjent. W przypadku konieczności wymiany cewnika, na przykład z powodu jego uszkodzenia, dziecko może także zmienić miejsce cewnika na pandzie. W zabawce wykorzystywane są przeterminowane urządzenia.

Całości dopełnia książeczka instruktażowa. Teksty przygotowano z myślą o dzieciach w różnym wieku. Jak ujawniła we wpisie na Facebooku dr Sawicka-Żukowska, za oprawę graficzną odpowiada Maria Jackowska.

Dotąd wyprodukowano 165 zabawek. Ze względu na obecność drobnych elementów przytulanka jest przeznaczona dla dzieci powyżej 3. roku życia. Produkt będzie chroniony znakiem towarowym. Jego pierwszymi testerami zostali widocznymi na zdjęciach Anielka i Kacper. Lekarki chciałyby, aby pandusię dostał każdy nowo rozpoznany pacjent w Polsce. Produkcję kolejnych egzemplarzy można wesprzeć za pośrednictwem zbiórki internetowej.

ГОРОСКОП НА НЕДЕЛЮ

Гороскоп на неделю говорит, что этот период обещает быть насыщенным новыми возможностями, внутренними открытиями и неожиданными поворотами. Астрологи советуют каждому знаку Зодиака внимательно прислушаться к подсказкам судьбы и использовать их во благо.

ОВЕН

Неделя для переоценки ошибок и укрепления уверенности. В работе — шанс проявить лидерские качества, в личной жизни — пора добавить ярких красок и новых впечатлений. На этой неделе вы будете иметь хорошую поддержку со стороны семьи и друзей,

ЛЕВ

Хватит жить прошлым — сейчас главное смотреть вперед. На работе предстоят изменения, а в личной жизни откроется возможность для новой главы. Финансы улучшатся при разумных тратах. Может появиться возможность для романтики и любви.

СТРЕЛЕЦ

Неделя испытаний и очищения. Избавьтесь от ненужного в доме и мыслях. В отношениях ждите новостей от старых друзей. Финансы придут в порядок, а здоровье порадует улучшениями. Позвольте эмоциям течь свободно и поделитесь своими чувствами с близкими.

ТЕЛЕЦ

Время укреплять самооценку. Учитесь верить в себя, смело беритесь за новые проекты. Отношения станут гармоничнее, если проявить открытость и доверие. Следите за питанием и избегайте стрессов. Неделя может стать хорошей для начала новых отношений

ДЕВА

Неделя сложных решений и постановки приоритетов. Важно действовать рационально и системно. В семье потребуются больше терпения, а здоровье укрепят новые методы борьбы со стрессом. Период до середины недели могут возникнуть конфликты.

КОЗЕРОГ

Сохраняйте спокойствие — неделя будет эмоциональной. Возможны конфликты, поэтому обдумывайте слова. В финансах лучше планировать бюджет. Берегите нервы и контролируйте давление. Неделя принесет в вашу жизнь новую волну любви и радости.

БЛИЗНЕЦЫ

Неделя обновления и внутреннего равновесия. Откажитесь от лишнего общения, займитесь собой и своим здоровьем. Финансы требуют осторожности — не поддавайтесь импульсивным покупкам. Сейчас вам может захотеться выразить свои чувства.

ВЕСЫ

Пришло время не сдаваться и проявить стойкость. В личных отношениях возможны разочарования, но новые горизонты откроются уже скоро. Финансы и здоровье — под контролем. Вас ждет гармоничное времяпрепровождение с близкими и друзьями.

ВОДОЛЕЙ

Результаты придут позже, чем ожидаете, но не сдавайтесь. В личной жизни возможно прояснение отношений. На работе проявите напористость. Финансовые дела стабилизируются, а здоровье удивит приятными переменами.

РАК

Желание перемен будет расти. Возможны новые предложения по работе или путешествия. В отношениях важно откровенно поговорить и спланировать общее будущее. Вас будут переполнять различные эмоции, и перепады настроения.

СКОРПИОН

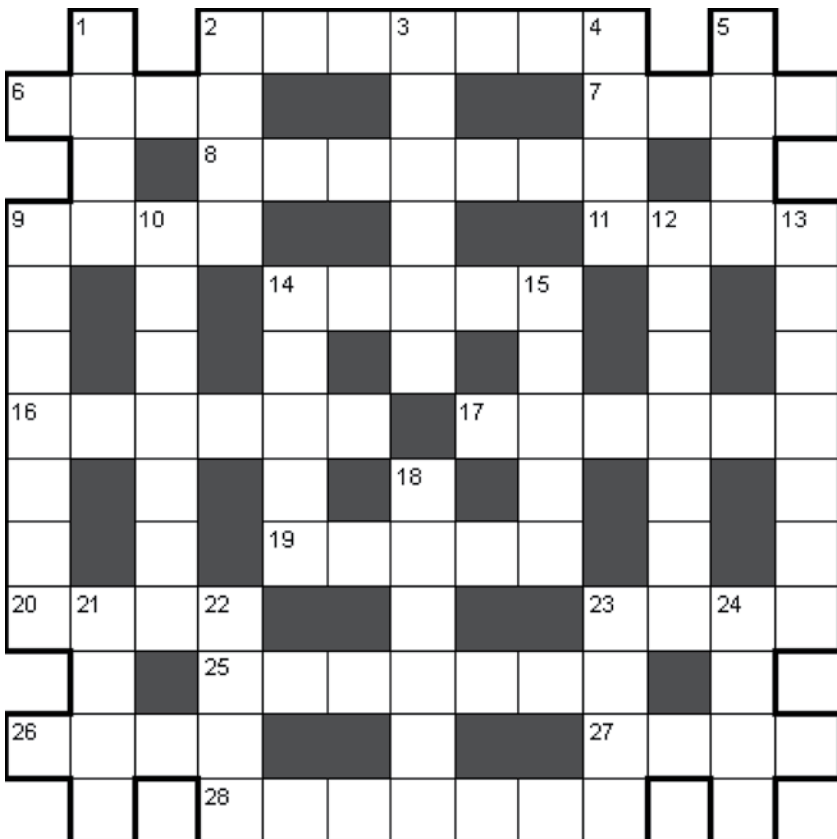
Вам повезет в делах и финансах. Но помните: мягкость и внимательность в отношениях принесут больше гармонии, чем жесткий подход. Новая спортивная активность даст хорошие результаты. Будьте готовы к возможным жарким спорам с партнером.

РЫБЫ

Неделя ответственности и самоконтроля. Избегайте спешки с важными решениями и подписями документов. В личной жизни стоит добавить больше радости и новых занятий. Финансы лучше планировать на долгий срок.

КРОССВОРД

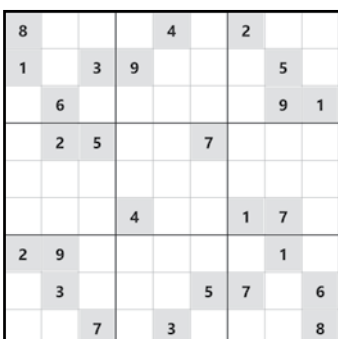

По горизонтали:

2. Высокая твёрдая шляпа с небольшими полями. 6. Часть океана. 7. Главная составная часть воздуха. 8. Ядовитое вещество, содержащееся в табаке. 9. Оркестр из духовых, ударных и шумовых инструментов. 11. Условный язык обособленной социальной или профессиональной группы. 14. Тип кузова автомобиля. 16. Животное, разводимое для получения ценного меха. 17. Сухое печенье из пресного теста. 19. Нестихотворная литература. 20. Средоточие чего-нибудь. 23. Безбилетный пассажир. 25. Психическое заболевание, выражающееся в судорожных припадках, в слезах, смехе, криках. 26. Церковь. 27. Сорт легкой прозрачной ткани. 28. Информация о текущих событиях.

По вертикали:

1. Поездка. 2. Статистическая перепись. 3. Её трудно отыскать в стог сена. 4. Открытое повреждение в тканях тела. 5. Сумма задолженности государства по кредитным операциям. 9. Повесть М. Горького. 10. Сорт кофе. 12. Спортивный снаряд для игры в теннис, бадминтон. 13. Показательное или пробное изделие. 14. Морское неподвижное животное. 15. Сосуд для питья. 18. Кусок распиленного и расколотого бревна для топки. 21. Сверхъестественное существо в человеческом образе, с рогами, копытами и хвостом. 22. Торжественная песня, символ государственного или социального единства. 23. Муж дочери, сестры. 24. Кормушка для скота.

ОТВЕТЫ НА КРОССВОРД ИЗ ПРЕДЫДУЩЕГО НОМЕРА:
ПО ГОРИЗОНТАЛИ:
6. КЛИШЕ, 9. КОЛОДА, 10. ТРАССА, 11. ФУРОР, 12. БЕТОН, 13. УКСУС, 16. ПЛАН, 19. КОМИТЕТ, 20. ШАРФ, 22. СВИНАРКА, 23. ТЕЗАУРУС, 25. МАРТ, 27. ПРОСТАК, 28. МОДА, 32. ОКЛАД, 33. СЛОВО, 34. НАВЕС, 36. БУРИМЕ, 37. МОТЫГА, 38. РАДИО.
ПО ВЕРТИКАЛИ:
1. ШКАФ, 2. МИГРАЦИЯ, 3. ФЕТР, 4. БОГЕМА, 5. ПОТОП, 7. ШАПКА, 8. УСЛУГА, 14. КОНКУРС, 15. ГЕНЕРАЛ, 17. ЛАВРА, 18. НОНЕТ, 20. ШТИРМ, 21. РАУНД, 24. ИСПОВЕДЬ, 26. РЕКРУТ, 29. ОТВАГА, 30. КАПИТ, 31. ПЛИТА, 34. НЕРВ, 35. СМОЛ.
ОТВЕТЫ НА СЕГОДНЯШНИЙ КРОССВОРД СМОТРИТЕ В СЛЕДУЮЩЕМ НОМЕРЕ!

В КИЕВЕ ПРОСТИЛИСЬ С ХУДОЖНИКОМ И ВОЕННЫМ ДАВИДОМ ЧИЧКАНОМ

18-го августа, в Киеве попрощались с художником и военнослужащим Давидом Чичканом, погибшим на фронте 10-го августа. Мероприятия начались возле Михайловского собора, после чего люди сформировали колонну, следовавшую за траурным кортежем.

Люди шли по улицам с анархистской символикой, скандируя: «Слава Герою Давиду Чичкану!». Завершилась процессия на Майдане Незалежности.

Украинская певица Марина Круть во время прощания исполнила песню "Воля".

— Он мог посвятить себя искусству, но он выбрал защиту Родины. Он никогда не прятался за спинами побратимов. Он честно и добросовестно выполнял свои обязанности. Он был искренним к людям, он мог найти подход к любому побратиму. Для нас это большая потеря, но герои не умирают! — сказал во время прощания Максим Тютюнник.

Другой боец, "Артек", сообщил, что у Чичкана осталось незавершенное произведение. По его словам, это была работа, на которой должен был быть изображен побратим художника, который пал на поле боя за три месяца до этого. Он отметил: Давид не смог завершить работу, потому что погиб от ран, не совместимых с жизнью. "Артек" рассказал, что незавершенная картина «глубоко символическая, ведь показывает хрупкость и влияние российской войны на украинскую культуру».

— Он хотел воевать с обычными «мужиками», как он говорил, сидеть с ними в окопах, — сказал "Артек", добавив, что военный никогда не отказывался ни от каких задач.

Давид Чичкан родился в семье художников Ильи Чичкана и Татьяны Ильяховой. С начала 2000-х работал в графике, живописи, стрит-арте, перформансе и политическом плакате. Был участником художественной группировки «А. Э.». Его выставки неоднократно становились объектом нападения и срывов. В 2017 году группа неизвестных разгромила одну из экспозиций и похитила часть картин. А в январе 2024-го в Одессе отменили открытие выставки «С лентами и флагами» после протестов оппонентов.

Что такое предварительное планирование?

Леонид Колтман
(Licensed Funeral Director)
Член Коллегии Директоров
Congregation Beth-Solomon.

Предварительное планирование — это планирование похорон заранее.

Такое планирование многим кажется слишком рассудочным, практичным; им не хочется думать о печальном уходе близких заранее.

И лишь когда приходит неизбежное, и они сталкиваются с необходимостью разного рода переговоров в тот момент, когда им этого меньше всего хотелось бы, они осознают ценность предварительного планирования.

Кантор
Борис Казанский

Звоните нашим русскоговорящим сотрудникам Леониду Колтману и Кантору Борису Казанскому, чтобы получить бесплатную конфиденциальную консультацию по предварительному планированию.

**Goldsteins, Rosenberg's
Raphael – Sacks, Inc.**

Family owned and operated

(215) 927 – 5800

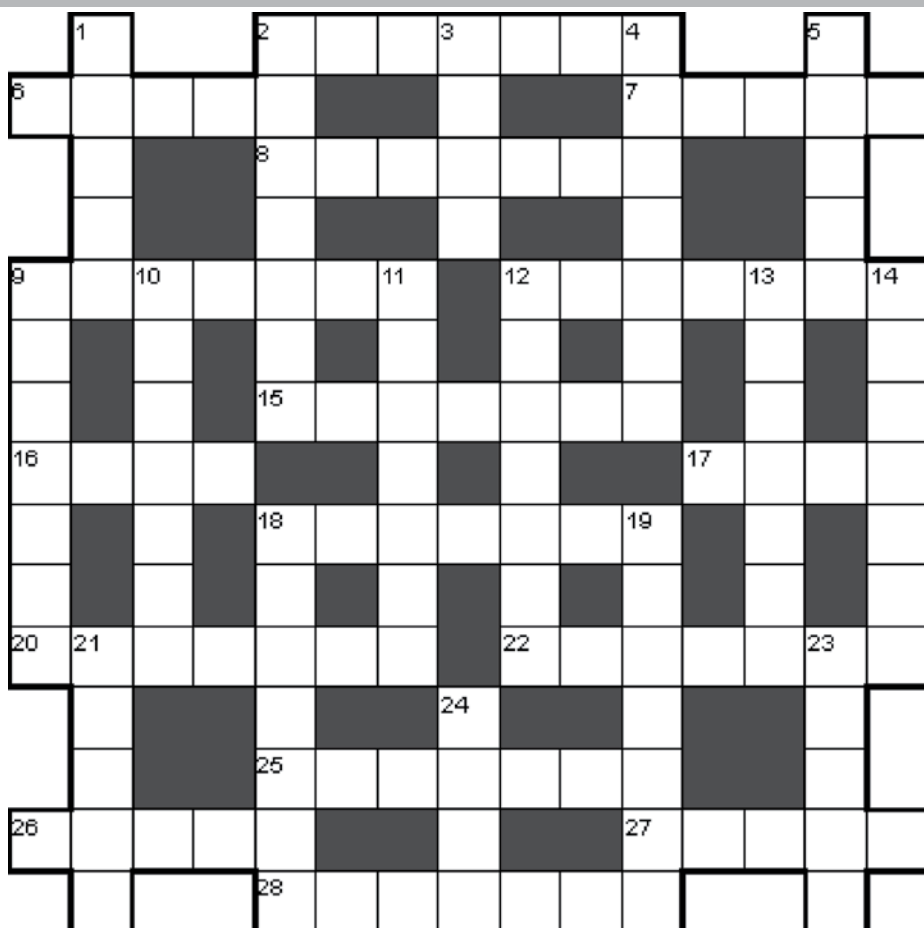
Philadelphia Chapel
Bennett Goldstein Supervisor
6410 N. Broad Street
Philadelphia, PA 19126

(800) 622 – 6410

Suburban North Chapel
Gabe Goldstein, Supervisor
310 Second Street Pike
Southampton, PA 18966

Southern New Jersey Chapels Available

КРОССВОРД

По горизонтали:

2. Предмет посуды. 6. Человек со странностями. 7. Один из парных плоских передних зубов. 8. Бесхвостое земноводное с длинными задними ногами. 9. Курица, высиживающая цыплят. 12. Растение с белыми цветами. 15. Цифровое или буквенное обозначение типа изделия или товара. 16. Комнатная собака, сходная с бульдогом. 17. Действительное, вполне реальное событие. 18. Садовые ножницы. 20. Старинное оружие в виде короткой палки с подвешенным на раме или цепочке металлическим шаром, тяжестью. 22. Молодое растение, выращенное в особых условиях. 25. Доверенное должностное лицо. 26. Тяжелый топор для колки дров. 27. Сигнал для отхода ко сну. 28. Политик, представляющий интересы агропромышленного комплекса (разг.).

По вертикали:

1. Небольшой глубокий залив. 2. Прямолинейный сгиб на ткани. 3. Дом, сделанный топором, без пилы в XII в. 4. Углевод, накапливающийся в клетках в виде зёрен. 5. Сплетенные в кольцо листья, цветы. 9. Наёмный работник. 10. Критически-недоверчивое, исполненное сомнения отношение. 11. В некоторых языках - служебное слово, сопровождающее существительное. 12. Гангстер, вымогатель. 13. Плоскостная парусная рыболовная лодка. 14. Северная полярная область Земли. 18. Кисломолочный продукт. 19. Подготовка ткани к шитью. 21. Человек, отвергнутый обществом (перен.). 23. Обвинительное сообщение представителю власти о чьей-либо деятельности. 24. В праве - необходимое условие привлечения к ответственности.

ОТВЕТЫ НА СУДОКУ:

8	4	9	2	1	3	7	5	6	2
9	7	2	7	5	8	9	1	8	4
5	1	3	4	7	6	8	2	9	1
2	7	1	7	9	5	4	6	8	3
6	3	9	7	1	4	2	6	8	5
4	8	6	7	3	1	7	6	8	4
1	9	4	3	8	7	2	6	5	1
3	4	7	6	8	2	5	1	4	3
6	2	5	4	1	7	9	8	3	6
7	8	3	1	2	6	9	5	4	7
5	9	1	8	3	4	2	6	7	9
2	6	7	5	9	1	3	8	4	2
4	3	8	6	2	7	5	1	9	4
9	5	1	8	3	4	2	6	7	9
6	3	4	7	2	6	9	5	1	8
1	2	6	4	5	9	7	8	3	1
3	4	5	9	7	8	2	6	1	3
5	1	8	3	4	2	6	7	9	5
2	6	7	5	9	1	3	8	4	2

ОТВЕТЫ НА КРОССВОРД ИЗ ПРЕДЫДУЩЕГО НОМЕРА:
ПО ГОРИЗОНТАЛИ:
7. ДИФФУЗОР, 8. ГАРАНТИЯ, 10. СКОВРОДА, 11. ПОМПА, 13. КНИГА, 15. ПОЗИТИВ, 19. КОН-
ДОР, 20. РЕВЕРС, 21. ЕРМОЛКА, 22. ТОРФ, 23. ТЁЛО, 25. ИНТЕРИГА, 27. БАШМАК, 28. РУЧНИК,
29. СЛОВАРЬ, 33. БАГАЖ, 35. БАНАН, 36. АУТСАЙДЕР, 37. БАСУРМАН, 38. ЛИНГВИСТ.
ПО ВЕРТИКАЛИ:
1. МИКРОФОН, 2. БУРСА, 3. БОЛОТО, 4. ГАЛОШИ, 5. КАЗАК, 6. ГИГАЕРЦ, 9. ПОНИ, 12. ПОД-
КОРМКА, 14. НАВОЛОЧКА, 15. ПРЕФИКС, 16. ЗЕМСТВО, 17. ТОЛЩИНА, 18. ВРАТАРЬ, 24. ТА-
РАНТАС, 26. ЛИТАРИСТ, 30. ЛИТРАЖ, 31. ВРАГ, 32. РОДНИК, 34. ЖАБРЫ, 35. ВРАГА,
ОТВЕТЫ НА СЕГОДНЯШНИЙ КРОССВОРД СМОТРИТЕ В СЛЕДУЮЩЕМ НОМЕРЕ!

MASTER HVAC

Ремонт і установка

- ♦ Водонагрівачів
- ♦ Кондиціонерів
- ♦ Опалювальних систем

Сантехніка

- Обслуговування систем водопроводу
- Очищення каналізації

**Residential
&
Commercial**

267-265-3435

REMODELING&CONSTRUCTION

ALL TYPES OF INTERIOR REPAIRS

TURNKEY PROJECTS

- KITCHENS, TAPS, PLUMBING, APPLIANCES
- DOORS, WINDOWS, TRIMS, LOCKS
- BATHROOM RENOVATION
- WALL RENOVATION, PAINTING FLOORS, TILES, LAMINATE
- DECK, GARAGE AND BASEMENT RENOVATION

INSURANCE, WARRANTY ON WORK

UKRAINIAN AND RUSSIAN SPEAKER
732-207-0174

ENGLISH SPEAKER
267-938-9040

Замира - ваш лицензированный косметолог-эстетист,
поможет вам достичь невероятной красоты кожи, о которой вы мечтаете!

С помощью передовых технологий и профессиональных методик, я предлагаю вам уникальный набор услуг:

- ♥ Jet Plasma (холодная плазма) - революционный метод, который подтягивает кожу, разглаживает морщины и осветляет гиперпигментацию.
- ♥ Уход за лицом - индивидуально подобранные процедуры для здоровья и красоты вашей кожи.
- ♥ Массаж лица - расслабьтесь и освежите вашу кожу приятным массажем.
- ♥ Химические пилинги - обновление кожи для более яркого и молодого вида.
- ♥ Микронидлинг - стимуляция естественного регенерационного процесса кожи.
- ♥ Ботокс - эффективное средство для борьбы с мимическими морщинами.
- ♥ Лазерное удаление пигментации IPL - безопасное и эффективное решение для проблемы пигментации кожи.
- ♥ Лазерная эпиляция - навсегда забудьте о нежелательных волосах!

И это только начало! У нас есть много других процедур, чтобы сделать вашу кожу прекрасной.

Не упустите шанс преобразить свою кожу уже сегодня!
Запишитесь на консультацию по телефону или напишите нам в Instagram.

267-984-3173
332 Bustleton Pike
Rear Suite Feasterville, PA 19053

Ваш надежный друг и помощник

ПРЕДОСТАВЛЯЕМ ВАМ ПО РЕЦЕПТУ ВРАЧА ВСЕ СУЩЕСТВУЮЩИЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ, ПРИБОРЫ И ПРИСПОСОБЛЕНИЯ ДЛЯ УХОДА ЗА БОЛЬНЫМИ

- Средства передвижения: костыли, ходунки и палочки
- Кислородные и дыхательные аппараты для использования на дому
- Аппараты для измерения давления и сахара в крови
- Диабетическая обувь, стельки, носки и чулки
- Лечебные пояса и наколенники из натуральной шерсти
- Регулируемые кресла-помощники

**Бесплатная
доставка
на дом!**

WEB: www.vspmedicalsupply.net
E-MAIL: vspsupply@verizon.net

Tel.: **215-677-8770**
Fax.: **215-677-8748**

731 Red Lion Road,
Philadelphia, PA 19115

Petra's Auto Service

7329 Oxford Avenue
Philadelphia, PA 19111

(215) 745-0464

COMPLETE REPAIRS
DOMESTIC & IMPORTED
**WE SELL NEW & USED TIRES
FOR LOW PRICES**
AIR CONDITIONING, BRAKES,
TIRES, F-R SUSPENSIONS,
ELECTRIC INSPECTION

State Farm™

**Застрахуйте свой автомобиль
в компании со знакомым именем
в Пенсильвании и Нью-Джерси**

Воспользуйтесь скидками — за безаварийную езду, при страховании нескольких автомобилей и многими другими. А вместе — эти скидки могут означать очень выгодный тариф.

Позвоните сегодня и получите предложение цены.

8420 Bustleton Ave, Philadelphia, PA 19152

2651 Huntingdon Pike, Huntingdon Valley, PA 19006

Наши представители говорят на русском, украинском, грузинском и польском языках

www.24x7insuranceagent.com

**СКИДКИ
до
40%**

Возможность предоставления скидок и по другим условиям не гарантируется. Скидки зависят от типа вашего полиса. Скидочные планы с более высокими скидками и другими преимуществами доступны не на всех рынках.

БЕЗКОШТОВНІ ОБІДИ ТА ВЕЧЕРІ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ, ЩО МАЮТЬ ВІДПОВІДНУ ПРОГРАМУ ШТАТУ ПЕНСИЛЬВАНІЯ.

Доставляємо тричі на тиждень
ГАРЯЧІ ОБІДИ, ВЕЧЕРІ ТА СВІЖІ ПРОДУКТИ.
Тепер Ви самі складаєте своє власне меню
щонайменше на тиждень наперед.
ШИРОКИЙ ВИБІР СТРАВ ТА ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ
(меню оновлюється раз у місяць).

ДОПОМАГАЄМО ПЕРЕВІРИТИ НАЯВНІСТЬ, А ТАКОЖ
ПРИ ПОТРЕБІ ОТРИМАТИ ПРОГРАМУ ШТАТУ ПЕНСИЛЬВАНІЯ.
У ВИПАДКУ НЕОБХІДНОСТІ ОТРИМАТИ БУДЬ-ЯКУ ІНФОРМАЦІЮ ЩОДО ДОСТАВКИ
ЧИ ПРОГРАМИ ЗАГАЛОМ ТЕЛЕФОНУЙТЕ ЗА НОМЕРОМ

267-921-9354

MEALS DIRECT, LLC

3853 Aramingo Ave,
Unit 27 Philadelphia,
PA 19137

Office@mealsdirect.info Mon - Fri 9 am - 5 pm

VitaCare
HOME HEALTH AGENCY

**АГЕНТСТВО ПО УХОДУ
ЗА ПОЖИЛЫМИ ЛЮДЬМИ**

**Registered Nurses,
Physical Therapists,
Home Health Aides**

*Over 20 years
in business!!!*

**PAS Program - вы можете
ухаживать за вашими
родными и друзьями.**

**Позвонив нам, вы станете
частью нашей большой,
дружной и заботливой
семьи!**

Phone: **215-953-9225**
255 E. Street Road, Feasterville, PA 19053 •
vitacarehha.com

STORAGE

www.ezmini.com

- Слишком много вещей дома?
- В гараже не хватает места для машины?
- Собираешься переезжать?

\$25
Wawa
GIFT CARD

мы поможем!

СРАВНИТЕ НАШИ ЦЕНЫ И НАШИ УСЛОВИЯ С ТЕМ,
ЧТО МОГУТ ПРЕДЛОЖИТЬ НАШИ КОНКУРЕНТЫ.
МЫ УВЕРЕНЫ ВЫ УБЕДИТЕСЬ САМИ, ЧТО
EZ-STORAGE ЛУЧШИЙ В БИЗНЕСЕ!

**1 MONTH
FREE**

В БИЗНЕСЕ С 1971 ГОДА!

**FREE
MOVE-IN
TRUCK**

1800 Street Rd
Warrington, PA, 18976
(215) 491-1600

36 E. Township Line Rd
Elkins Park, PA 19027
(215) 379-1636
elkinspark@ezmini.com

289 DeKalb Pike
North Wales, PA 19454
(215) 699-6002
montgomery@ezmini.com

351 Red Lion Rd
Huntindon Valley, PA 19006
(215) 938-9343
redlion@ezmini.com

7425 State Rd
Philadelphia, PA 19136
(215) 331-9398
stateroad@ezmini.com

